- Fokus på Nacka
  sid 7-11
- Seminarium om notkopiering
  sid 13-15
- Ett steg till Mötesplatser
  sid 18-21

Kulturmagasinet SMOCKAN

Nr 2 MAR 2008

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd – SMoK

- Smockan besöker Örebro län
  sid 22-25
- Lån för Musikundervisning
  sid 26-27
- Lustfaktor i Jonsered
  sid 34-35

LEDAREN

Kulturens GPS!

UNESCO, FNs organ för utbildning, vetenskap och kultur, tog 1999 initiativet till ett världsomfattande arbete med syfte att belysa och stärka utbildningen i och genom de estetiska uttrycksformerna. Initiativet ledde bland annat till den första världsomfattande konferensen med temat ”Arts Education”. Konferensen, som hölls i Lissabon, Portugal, 6-9 mars 2006, förde samman 1 200 deltagare som forskare, artister, utbildare och politiker. Sammantaget representerade deltagarna 97 länder.

Konferensen tog upp frågor som estetikens roll i det postindustriella samhället, lärarutbildning, policys och rekommendationer för länder-kommuner-utbildare etc. Även föräldrar får råd och stöd i hur de på bästa sätt kan stödja barnens utveckling!

Den luttrade läsaren tänker genast ”- Ja, ja - ytterligare en konferens där redan frälsta samlas för inbördes beundran”.

Men mina damer och herrar, UNESCOs arbete syftar inte till att i första rummet vara ett organ för att utveckla enskilda områden, som till exempel kultur eller utbildning. UNESCOs övergripande målsättning är att genom forskning, utbildning och kultur skapa bättre förutsättningar för framtiden.

En bättre och hållbar framtid för kommande generationer. Med andra ord långt från det navelskåderi som gärna annars präglar konferenser och rapporter med allt för avgränsade perspektiv.

Konferensen i Lissabon har utmynnat i UNESCOs rapport ”Road Map for Arts Education”.

I rapportens avslutning och konklusion reflekteras kring de utmaningar som samhället står inför. Man poängterar nödvändigheten av att hela samhället blir engagerat i strävan att ge den kommande generationen kunskaper och förmågor och kanske ännu viktigare, värderingar, attityder och etiska principer som garanterar en hållbar framtid.

Utbildningen, säger man, måste stärka inslag som kreativitet, initiativförmåga, kritisk reflektion och empati. Förmågor som är nödvändiga för det kommande århundradet.

Road Map for Arts Education är en rapport som borde ägnas en hel del uppmärksamhet. Rapporten har både djup och bredd. Bredd i så mening att konst och kultur sätts in i stora sammanhang och djup i den mening att där finns en stor kunskap och erfarenhet samlad. Konsten i alla dess former får inte bli en egen liten nisch som lever sitt egna, och i så fall sannolikt tynande, liv.

I Road Map finns de stora perspektiven som handlar om så basala saker som mänsklighetens överlevnad och fred mellan människor. Konsten ger unika möjligheter och förutsättningar för att odla kunskaper och förmågor hos oss människor som starkt kan bidra till de stora frågornas lösning.

Jag hoppas att jag gett dig som läser detta en nyfikenhet för att ta del av hela UNESCOs rapport Road Map for Arts Education. Jag hoppas också att du sprider rapporten och dess tankar och rekommendationer till bland annat politiker och andra beslutsfattare.

Låt Road Map bli vår GPS som med tydliga signaler leder oss fram till konkreta åtgärder där konsten samspelar med övriga samhället. Det är dags att gå från ord till handling - Road Map for Arts Education blir ett utmärkt verktyg!

PER SJÖBERG,
ORDF. SMOK

PS Rapporten i sin helhet hittar du på SMoKs hemsida under rubriken ”Publikationer”.

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare **2**

Q-projektet **4**

Musikskolecheck i Nacka **7-11**

Notkopiering **13-15**

Interreg-projekt **16**

Ett steg till **18-21**

Länsbevakning Örebro **22-25**

Lån för musikundervisning .. **26-27**

Teckenspråkig kulturskola **28**

Mellanledare – finns de? **30**

Knivsta startar kulturskola **32**

Lustfaktor i Jonsered **34-35**

Upphandling i Linköping **36**

Magnus Rosén rapporterar **37**

Recension av läromedel **38**

Kulturnytt **39**

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-26 61 10

ANSVARIG UTGIVARE
Per Sjöberg, SMoK

REDAKTÖR
Nils Ågren, 070-678 44 55
nisse.agren@telia.com

PROJEKTLEDARE/ANNONSER
Jan Dylicki, 0660-26 61 05
jan.dylicki@daus.se
Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.daus.se

GRAFISK FORMGIVNING
Johnny Altelind, 0660-26 61 31
johnny.altelind@daus.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER
Per Sjöberg
Nils Ågren
Dag Krafft
Håkan Sandh
Ann-Sofie Öman
Ulrika Jörgensdotter
Kaj Anderberg
Marie Enegarn
Magnus Rosén
Håkan Jönsson
Charina Widmark

OMSLAGSFOTO:
Elevmålning från Jonsereds skola
Foto: Charina Widmark

Kultursmockan utges av SMoK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan nästa nummer: v. 20.
Manusstopp för annonser: 25 april.

Tipsa Smockan!
Tel: 070- 678 44 55
Nils Ågren

musikskolan.se

Sveriges nya samlingspunkt för lärare och elever i musik- och kulturskola.

Låtbanken
Köp noter och ljudfiler online.
Publicera din egen musik enkelt och säkert.

Butiken
Ett stort utbud av notböcker, cd-skivor, dvd-skivor. Sibelius notskrivningsprogram. Låga priser och snabb leverans.

Videolektioner
Spel- och sångtips, instrumentkunskap och mycket mer. Publicera dina egna videolektioner.

Forum
Ställ frågor, tyck till och knyt kontakter med andra elever och lärare.

Länkar
Många intressanta länkar för dig som vill gå vidare...

Vi publicerar ditt material!

Du som är musiklärare kan publicera egna arrangemang, kompositioner, ljudfiler och videolektioner på musikskolan.se.

För mer information kontakta Jan Utbult på telefon 070-483 81 88 eller e-post jan.utbult@musikskolan.se eller läs mer på www.musikskolan.se.

musikskolan.se Ekelunden 20 430 90 ÖCKERÖ Tel: 031-969380 Fax: 031-969385 kontakt@musikskolan.se

En bit på väg med Q...

Nu har vi snart kommit halvvägs i kvalitetsprojektet!
Samtidigt som det inte alls känns länge sedan vi träffades för första gången och startade upp det hela.

Ulrika Jörgensdotter.

Vi har bildat åtta arbetsgrupper med mycket vitt skilda ämnen för projektdeltagarna att fördjupa sig i - dock med den gemensamma nämnaren kvalitet.

• Spaning på andra verksamheters kvalitetsarbete
• Fokusgrupper på hemmaplan
• Den ”omätbara” kvalitén - finns det sätt att beskriva kvalité som inte har med statistik och traditionella metoder att göra?
• Webb-sidor ur perspektivet Gustavsson och Rektorn
• Skola - Kulturskola, skillnader och likheter - relevant uppföljning!
• Vad har vi för hårda mått och hur ska vi kunna jämföra dem över kommungränserna (ur ett politiskt perspektiv) samt Verktygsbank med resultatmått (ur ett kund/medborgarperspektiv)
• Vad har vi plockat fram som väsentliga kvalitativa aspekter på verksamheten utifrån brukarperspektivet samt Verktygsbank med resultatmått (kund/medborgarperspektiv)
• och sist, men inte minst: Struktur kring kvalitetsarbete - system för säkring och utveckling!

Vi har även haft den första seminariedagen. Först ut som föreläsare var Jan Håkansson, med fokus på mål och utvärdering. Håkansson lyckades med konsten att göra ett ”knastertorrt” tema mycket intressant!

Han gav sig bland annat i kast med att formulera svar på ett antal frågeställningar, såsom exempelvis *”Vad är ett mål?”, ”Varför ska man ha tydliga mål?”, ”Lösningen på problem med otydliga mål?”* och *”Hur formulera tydliga mål i Kulturskolan?”*

Att kvalitetsbegreppet är luddigt och svårfångat är vi säkerligen många som kan hålla med om - men efter en dag som denna inser man att det kan finnas lösningar på problematiken. Det gäller bara att hålla koll på målverben!

Förutom deltagarna i Q hade vi nöjet att få välkomna cirka tiotalet andra som anmält sig till detta öppna seminarium. Jag tror att vi alla kan instämma i att det var en givande dag!

SMoK har även varit i Arvika för att starta upp arbetet med fokusgrupperna. Här mötte vi lärargruppen som med ett fantastiskt engagemang gav sig i kast med att definiera vad som är viktigt för att man ska uppleva att det är hög kvalité på Musik-/Kulturskolan.

Nästa anhalt, för fortsatt arbete med fokusgrupper, blir i Alingsås samt Vara. Då kommer vi träffa representanter i fyra olika grupper, nämligen en grupp med elever, en med föräldrar, en med lärare och sist - men inte minst, en grupp med politiker!

Målet med dessa fokusgrupper är att ta reda på vad som är kvalitet från de olika perspektiven. Får vi samma svar? Om inte, vad är det som skiljer sig åt?

Nästa punkt på agendan, den 5 mars, var seminariet ”Smörgåsbordet á la kvalitet” som vände sig till alla, alltså även de som inte deltar i Q-projektet. Denna dag hade vi med oss organisations- och kvalitetsutvecklarna Lotten von Heijne samt Ritva Norrby från Gotlands kommun.

”Smörgåsbordet” är en presentation av olika kvalitetsmodeller och system som finns, med skillnader och likheter, för- och nackdelar. Dagen efter fortsatte arbete för projektdeltagarna och då fokuserade vi på arbetsgruppernas innehåll tillsammans med von Heijne och Norrby.

Nästa seminarium som är öppen för alla äger rum tisdagen den 22 april. Mer information kommer att finnas på www.pedagogiskaportalen.se eller på www.smok.se.

Sist vill jag passa på att citera en liten klok björn vad gäller mål och tid.
”Om man inte vet vart man ska är det ju ingen idé att skynda sig. Man vet ju ändå inte när man är framme.”

Nalle Puh

Q-projektet finansieras av Ungdomsstyrelsen.

Ulrika Jörgensdotter,
projektledare i SMoK

Bagatell 4

”Sitt rätt”

ORKESTER/
KÖRSTOL
595:– (exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol ”Sittra” finns med 3 olika fasta lutningar från 595 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 795 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell *musikprodukter*

www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

Brasspedagogiskt seminarium 27 juni - 2 juli 2008 i Karlskrona

Välkommen till en spännande vecka där undervisnings- och utvecklingsfrågor står i centrum. Samtidigt har du möjlighet att lyssna på mästarklasser, seminarier och de konserter som tillhör Brass-Akademins spelkurser samt besöka notutställare m.m. Du som vill kan också spela ensemble under veckan. Detaljerad information finns tillgänglig på www.brassakademin.com. Gästartister är German Brass.

I år kommer Erja Jouksamo-Ampuja, lektor i horn och pedagogik vid Sibelius-Akademin på besök igen och håller föreläsningar, workshops och clinics med inriktning på komponenterna med barn, ergonomi och kreativa undervisningsmodeller. Vidare: Hur arbetar vi med gehör och intonation med våra elever? "Luxemburgmodellen": klang, form, rytm, melodi, harmoni och dynamik - en modell för instrumental- och orkester/ensembleundervisningen. Föreläsare och samtalsledare för de pedagogiska seminarierna är Maria Becker Gruvstedt, Musikhögskolan i Malmö och Annmari Wängin, Musikhögskolan Ingesund.

Kursplats: Chapmanskolan i Karlskrona. Frågor & anmälan: Annmari Wängin, 0708-60 55 79, annmari.wangin@telia.com, Maria Becker Gruvstedt, 040-860 50, maria.becker-gruvstedt@mhm.lu.se. Sista anmälningsdatum 15 maj. Kursavgift: 2.400 kr, som inkluderar undervisning. Deltagarna svarar själva för mat och boende. Vandrarhem finns alldeles i närheten, 0455-100 20. Vi kan också hjälpa till med hotellbokning. Möjlighet finns att deltaga endast del av perioden för 500 kr per dag. Anmälan görs i förväg. OBS! Seminariet kan även genomföras som fristående universitetskurs genom Musikhögskolan i Malmö, anmälan senast 15 april via www.mhm.lu.se. Hjärtligt välkomna!

MUSIK i BLEKINGE

Annons Limelight

Annons
PLAY

Musikskolechecken i Nacka

Våren 2007 beslöt kommunfullmäktige i Nacka att den kommunala musikskolan skulle konkurrensutsättas. Sedan hösten finns fem musikskolor med kommunalt uppdrag i Nacka. Smockan berättar på följande sidor hur det går.

I Nacka finns nu fem auktoriserade musikskolor: den kommunala musikskolan, Maestroakademin, Studiefrämjandets Spelamusik.com, Östermalms enskilda musikskola och slutligen Musikania.

Två med utpräglad klassisk inriktning, två med rock/jazz-inriktning och den stora gamla som försöker klara av alla genrer.

Systemet i Nacka bygger på två principer:

- Alla barn och ungdomar mellan 7 och 19 år i Nacka får två ”checkar” som de kan byta mot platser på någon av de olika musikskolorna.
- Det står alla anordnare fritt att söka bli auktoriserad musikskola i Nacka. Beslut fattas på delegation av kultur- och utbildningsdirektören.

Musikskolorna anmäler varje månad vilka elever som finns inskrivna och får en ”peng” per elev. För närvarande finns tre typer av checkar, en för ”enskild” undervisning (definierat som max 4 i grupperna) en för större grupper och en för ensemble. Den första ger 6 250 kr, den andra 2 500 kr och den tredje 1 500 kr.

En särskild pott pengar finns hos förvaltningen och kan sökas av de fem musikskolorna för särskilda projekt. Musikskolorna har till stor del rätt att sätta egna avgifter men en maxavgift finns på 1 000 kr per termin för instrumentalundervisning och 500 för kör och orkester.

Innebär systemet i Nacka nya spännande lösningar på vad en bra pedagog är eller osäkra arbetsvillkor? Mer av mainstream eller ökad mångfald? Snabba puckar eller ökad byråkrati? Smockan frågade kulturdirektör Lena Dahlstedt.

”Systemet bygger på att det är en musikskola för barnen - inte för personalen”

Jag träffar Nackas kulturdirektör Lena Dahlstedt en ruggig januaridag. Jag skall erkänna att jag inte är odelat positiv till alla former av konkurrensutsättning.

Min första fråga blir därför vilka de stora fördelarna med det nya systemet i Nacka är?

- Att alla som vill spela ett instrument får göra det, svarar Lena utan att tveka.

Det är naturligtvis helt fantastiskt! Svårt att ha några invändningar emot. Jag skrev redan i våras när Nacka presenterade sina planer att just den delen är värd all heder och Nacka är en verklig förebild. Grattis till alla barn och ungdomar i Nacka!

Men, finns det ingen diskussion att sätta ett tak på hur många elever det får bli totalt?

- Nej, tvärtom. Även vårt kommunalråd hyllade satsningen häromdagen med uttrycket ”Det låter om Nacka!”. Det finns en stolthet över principen att alla skall ha möjlighet att musicera. Det finns inga planer på att inskränka den rätten. Jag uppfattar det som om alla på politisk nivå är överens om att musiken betyder mycket för barnens utveckling.

Ser du några problem med nuvarande system? Något som blivit fel om som ni vill rätta till, undrar jag som genuin felfinnare.

- Nej, faktiskt inte. Införandet har fungerat bra trots att det var ont om tid. Jag har fått många samtal från föräldrar och far- och morföräldrar som har varit väldigt nöjda med att barnen fått plats och möjlighet att spela det instrument de önskat. En del har tidigare inte ens tyckt det varit meningsfullt att ställa sig i kön. Möjligen skall jag tillägga att vi vill införa ett nytt kösystem. Både för att få bättre överblick och bättre uppföljning och statistik.

Hur är det med övriga konstområden då? Det finns ju barn som vill dansa, spela teater, måla eller filma också.

- Principen är faktiskt densamma, men när det gäller andra konstformer har vi inget checksystem utan skriver avtal med olika utförare. Det är både någon kommunal verksamhet (Dieselverkstaden), studieförbund, bolag och föreningar som vi skrivit avtal med. Kan de visa att det finns en större efterfrågan på exempelvis dans, än den de har ekonomi för idag, så skall vi i princip kunna öka deras budget nästkommande år. Skulle någon vilja starta en slags kulturskola skulle vi behandla även en sådan förfrågan positivt- under förutsättning att det finns en efterfrågan naturligtvis.

Hur går det med ensemblespelet? Finns det inte en risk att det får stå tillbaka med det nya systemet?

- Vi uppfattar det inte som om ensemblerna har minskat. Även de nya aktörerna arbetar mycket med ensembler. I vart fall finns det ingen avsikt att försämra på något område. Skulle det visa sig att ensemblernas antal minskar får vi se över det problemet då.

Slutligen, finns det inga problem med att vissa aktörer kan arbeta med timanställd personal med osäkra anställningsvillkor medan kommunala musikskolan sitter med årsanställda med lång uppsägningstid. Hur skall de kunna konkurrera på samma villkor?

- Systemet bygger på att det är en musikskola för barnen - inte för personalen! Det är upp till de olika aktörerna att välja anställningsform. Vi har heller inte sett några protester från den fackliga sidan. Jag tror att de var nöjda med att det skapas fler arbetstillfällen med vårt nya system. Vi kräver, enligt SMoKs plattform, att alla lärare skall ha en gedigen utbildning. Där stannar våra krav i dagsläget.

Utmanar traditionen

På väg tillbaka till SMoK-kontoret kan jag konstatera att Nacka-modellen på flera sätt verkligen utmanar nuvarande traditioner. Många kommuner är intresserade och kommer på studiebesök. Hur många kommer att ta efter Nackas upplägg?

Det skulle ju vara en oerhört positiv utveckling om alltfler kommuner ger ALLA barn och ungdomar en chans att börja spela ett instrument eller ta sånglektioner! Eller varför inte dansa, måla, filma eller spela teater? Den satsningen går ju också utmärkt att genomföra inom enbart en kommunal musik- eller kulturskola.

Systemet i Nacka har nog en del barnsjukdomar. Konstigt vore det annars. Jobbar Nacka kommun bara på att lösa dem tror jag att det ändå har mycket positivt att tillföra. I vart fall i de lite större kommunerna där det kan finnas plats för flera aktörer.

Text och bild: Håkan Sandh

Jill Hallberg

Nacka Musikskola

Nacka musikskola har haft en hektisk höst. Ett helt nytt tänkande kring musikskolorna i kommunen skapar naturligtvis extra arbete.
Smockan har fått en pratstund med Jill Hallberg, rektor för den kommunala musikskolan.

Vad har det nya checksystemet betytt för er?

- Konkurrens innebär ett ifrågasättande av invanda rutiner. Det är aldrig fel. Sköts konkurrensutsättningen på rätt sätt kan den också leda fram till en bättre verksamhet, säger Jill Hallberg.

- En hel del har förändrats men mycket är ännu så nytt att det är svårt att dra några långsiktiga slutsatser. Praktiskt sett är den största förändringen för oss att vi nu kunnat arbeta bort en del av köerna, framförallt på piano och gitarr. Musikskolan har ökat elevantalet med 265 elever och de flesta finns på gitarr och piano. Men trots en fördubbling av antalet gitarrelever, från 144 till 287, står fortfarande 337 elever i kö till detta instrument.

Principen att alla skall kunna erbjudas plats är en fantastiskt positiv reform. Nacka kommun bör verkligen få en eloge för denna satsning.

Men kommer ni att kunna ta in alla som står i kö idag? Med så mycket större verksamhet måste också kostnaderna stiga rejält?

- Budgeten har höjts med 7 miljoner men då skall pengarna även täcka annat som lokaler och administrativa OH-kostnader. Exakt vad kostnaden för reformen blir för Nacka har vi inte sett ännu. Risken finns att det införs någon form av tak, men ännu finns inga beslut i den riktningen och jag hoppas att det aldrig blir så.

Det här låter ju fantastiskt! Ser du inga negativa effekter av det nya systemet?

- Jo, det finns två saker som jag ser med stor oro på. Det första är att systemet gör att orkester- och körverksamheten inte ”lönar sig”. Det uppstår en oflexibilitet p.g.a. det nya systemet. Verksamheten måste anpassas efter mallarna - checkerna - istället för tvärtom. Det leder nu till att orkester- och körverksamheten minskar eftersom man måste betala för den.

- Sångverksamheten i Nacka har i hög grad varit ett komplement till spelandet. I och med två checkbelopp per elev och dessutom avgift tvingas eleven nu välja om man vill delta eller inte. Ensembleverksamheten är kärnan i den nordiska musikskolemodellen. Att skapa ensembler med elever från flera av musikskolorna är ett måste för att få kvalité på vissa områden framöver. Kommer vi att kunna lyckas med det? Resor och lägerverksamhet hamnar också utanför modellen.

- Den andra bristen som jag ser, fortsätter Jill, är att de kulturpolitiska ambitionerna på vissa områden urvattnas. Musik- och kulturskolan har i många kommuner ett uppdrag att slå vakt om kulturarvet. Det kan betyda att arbeta med rekrytering för en ungdomssymfoniorkester, arbeta med folkmusik eller prioritera ortens blåsorkester och de instrument som ingår där. I Nacka blir det nu på gott och ont en marknad där fokus i betydligt större utsträckning styrs över på gitarr och piano där efterfrågan är störst. Det känns heller inte rätt att eleverna ”tvingas” välja om de skall spela klassikt eller rock redan när de är 8 år. Alla auktoriserade musikskolor har inte den genrebredd som krävs för att bredda elevens intresse.

- Ett annat mer praktiskt problem är att det uppstår en stor ryckighet och svårighet att planera nu när eleverna kan välja en ny kurs varje månad. På den punkten borde systemet ses över.

Text och foto: Håkan Sandh

Musikania

- Det dråsar in elever. Om införandet av musikskolecheck var enda sättet att förbättra musikundervisningen så har det fungerat bra.
Janne Kullhammar, grundare av Musikania, kan konstatera att skolan har fått över 350 elever.

Sara Häkkinen har spelat för Janne Kullhammar i nio år och valde att följa honom när han lämnade Nacka kommunala musikskola. - Jag har lärt mig väldigt mycket, säger Sara.

Musikskolan med groove - så kallar sig Musikania, som koncentrerar sin på den så kallade afroamerikanska musiktraditionen. Det handlar till exempel om rock, pop, soul, R&B, jazz, hip hop, blues och latin. Undervisning erbjuds på gitarr, bas, piano, keyboard, trummor, slagverk, sång, saxofon, trumpet och trombon - och eleverna tycks stortrivas. Nacka kommun presenterade i februari en kundundersökning om kulturverksamheten och bland de fem musikskolorna toppade Musikania på fem av sju punkter. (se separat artikel)

- Det känns väldigt bra, nu börjar vi också få ekonomi på skolan, säger Janne Kullhammar, som i början av hösten hade 200 elever. I slutet av året passerades 300-strecket och nu är man en bit över 350 elever.

Kullhammar, som vid 36 års ålder bytte en bankkarriär mot musiklärare, arbetade på Nacka kommunala musikskola 2001 men ansåg då att de inte hade den bredd på undervisningen som det kommunala uppdraget krävde.

- De är bra på det grundläggande men jag såg problem i att man bland annat inte hade några rockensembler. 2001 lades också storbandet ned.

Problemet med långa köer var också något som oroade Kullhammar.

- Det var fem års kö på trummor. Jag hörde också många kommentarer om att eleverna inte fick välja instrument själva. Det var en av anledningarna till att jag blev arg och tack vare den ilskan startade jag egen musikskola. Inte för min egen skull utan för att eleverna ska få spela det de vill.

Skrev till politikerna

Inför valet 2002 skrev Kullhammar till kommunpolitikerna och konstaterade att Nacka musikskola fick mycket pengar men att de inte erbjöd den mångfald man kunde kräva. Skolan hade bara ett

fåtal elever som spelade trummor, elbas, elgitarr och keyboard.

Han hade redan då ett förslag på att konkurrensutsätta den kommunala musikskolan, men inget hände. Inför valet 2006 undersökte Kullhammar i samarbete med Bosse Ståldal, ordförande i Boo Folkets Hus och initiativtagare till bland annat Ormingekarnevalen och Rockföreningen Ormen, om det gick att göra en förändring. Och nu kom förslaget på en musikskolecheck, som öppnade dörren för fler musikskolor.

- Nu fanns en chans att starta och se till att ungarna får spela det de själva vill välja, det är vårt huvudsyfte, säger Janne, som förutom Bosse Ståldal har två andra musikprofiler med sig som grundare av skolan.

Dels sonen Jonas Kullhammar, välkänd saxofonist, och dessutom Gunnar Wenneborg, som startade folkhögskolelinjen Rockmusikerlinjen på Fryshuset och var en av grundarna till Musiker & Artistgymnasiet Rytmus samt Stockholms Musikkonservatoriums Musikerlinje. Wenneborg har också bland annat varit vd och producent för Stockholm Jazz Festival.

Musiker som lärare

Kullhammar var kritisk till att den kommunala musikskolan bara hade heltidsanställda lärare, något han inte vill ha i Musikania.

- Vi har aktiva musiker som undervisar. Jag vill inte se heltidsanställda lärare. Ska man kunna förmedla glädjen att lira måste man vara ute och spela själv. Jag har faktiskt tackat nej till några lärare som inte varit aktiva musiker. Vi ska se till att vi har de bästa lärarna.

Annat som han reagerade mot i den kommunala musikskoleverksamheten var att det inte satsades på småensembler. Därför framhåller Kullhammar att just ensemblespel är en viktigt bit för Musikania.

- Enskild undervisning med siktet ställt mot ensemblespel. Vi är redan i full gång med två ensemblelärare sedan november.

Lektionstiden var också något som Kullhammar funderade på. 20 minuter är för kort och på Musikania har man valt 30 minuter för enskild undervisning.

- På så sätt hinner man både lira och vara social, jag känner mig som en extrafarsa ibland.

Kullhammar berättar att ambitionen är att skolan ska utvecklas i takt med dagens musik och skapa förutsättningar så att barn och ungdom får möjlighet att utöva den musik de själva lyssnar på och hela tiden lever med.

- Jag vill också säga att det var stort av Nacka kommun att våga ta det här steget att konkurrensutsätta sin egen musikskola. Jag tror inte att det går att förändra Nacka musikskola inifrån, vårt uppdrag är att bredda musikskolan.

Text och foto: Nils Ågren

Östermalms Enskilda Musikskola

- Det har gått jättebra, just nu är allt bara positivt.
Sonoko Kase, som startade Östermalms Enskilda Musikskola 1994, känner att vinden vänt för skolan.

Innan Nacka kommun beslutade att införa musikskolecheck hade ÖEM ingen verksamhet i Nacka men sedan starten i höst har eleverna strömmat in och för närvarande har skolan 250 elever.

- Jag hade en pedagogisk idé jag ville förverkliga när jag startade musikskolan. För mig har det alltid varit elevens val som är det viktiga, eleven ska vara i fokus. Men det är svårt att vara egenföretagare som musikskola och fram till i höst har vi inte haft någon möjlighet att utvecklas. Många ifrågasatte varför jag överhuvudtaget fortsatte men i och med systemet med musikchecken har jag äntligen fått möjlighet att utveckla verksamheten, berättar Sonoko Kase.

Finns på fem skolor

Till en början samarbetade ÖEM med tre skolor i Nacka och nu har man startat samarbete med ytterligare två skolor.

- De är mycket glada att vi kommer in. Vi börjar nå de elever som tidigare inte hade möjlighet att få musikundervisning. Den kommunala musikskolan hade stora köer och en del av de eleverna har förstås kommit till oss. Många elever som kommit till oss har inte haft möjlighet att börja tidigare.

ÖEM erbjuder utbildning på piano, gitarr, elgitarr, trumset, sång och elbas. Dessutom har man musikterapi.

Sonoko Kase upplever inte att de fem auktoriserade musikskolorna konkurrerar med varandra, istället tycker hon att de kompletterar varandra.

- Det är bara bra om vi är flera aktörer, vi har olika syn på verksamheten och vi når eleverna på olika sätt. Vi har inte kommit så långt att vi samarbetar men vi kommer nog att undersöka om vi kan göra något tillsammans.

Kronan på verket

En av skolorna som ÖEM finns på är nystartade Johannes Petri skola, som har förskola till år 7 och ska utöka till år 9. Rektor Göran Lirén har bara positivt att säga om musikskolan.

- Det här är kronan på verket att barn kan få lära sig spela och sjunga utan att det kostar en förmögenhet. ÖEM har svarat upp till förväntningarna till hundra procent och vi har ett jättebra samarbete. Lärarna som kommit hit är också väldigt populära, säger Lirén.

Grundaren Sonoko Kase och ekonomen Reine Kase är nöjda med utvecklingen i Nacka.

Johannes Petri har musikinriktning på hela skolan och bland annat finns musiklek på schemat i förskolan, en verksamhet som leds av en lärare från ÖEM.

- Vi ställer höga krav på lärarna, de ska självklart ha pedagogisk utbildning. Flera lärare är också professionella musiker och många av dem har andra kulturer i bagaget, berättar Sonoko Kase.

Reine Kase, ekonom och administratör, säger att införandet av musikskolechecken varit bra för Nacka kommun. Det har skapat fler arbetstillfällen och självklart har fler elever kunnat erbjudas musikundervisning.

- Det viktiga är att det här blir långsiktigt hållbart, oavsett vilken politisk ledning kommunen har. Vår skola var en knappt flytande båt men för första gången har vinden vänt åt vårt håll, säger Reine Kase.

Sonoko Kase tillägger:

- Visionen är att musikundervisningen ska vara för alla, oavsett bakgrund, med hög kvalitet och hög trivsel.

Text och foto: Nils Ågren

www.slojdklubben.se

SLÖJD KLUBBEN

Bredda ditt lokala utbud med Slöjdklubben

– en prisad pedagogisk skapande verksamhet för barn!
Kontakta oss för ett förutsättningslöst möte!

Signhild Olsson, projektledare
Slöjdklubben Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

08-54549455

Maestroakademien är nära knuten till friskolan Mestroskolan, som har musikprofilering. Bilden är från Maestroskolan (arkiv).

Maestroakademien

- Det är mycket bra att Nacka kommun infört musikskolechecken. Det säger Nelli Mikhailova, konstnärlig ledare för Maestroakademien och grundare av Maestroskolan i Nacka.

Maestroakademien startade sin verksamhet 2001 med syfte att bedriva musikverksamhet för barn och ungdom. Musikskolan är nära knuten till Maestroskolan, en fristående F-9 grundskola med musikprofilering.

För närvarande har Maestroakademien cirka 150 inskrivna elever, något fler elever än man hade innan systemet med musikskolecheck infördes.

- Vi har inte marknadsfört oss lika aktivt som andra skolor. Vi har inte jagat efter elever, vi vill att de själva ska hitta till oss. Dessutom erbjuds alla elever som går på Maestroskolan att spela på musikskolan. Men kanske måste vi marknadsföra oss bättre framöver, säger Nelli Mikhailova.

Maestroakademien erbjuder undervisning på piano, flöjt, saxofon, violin, cello, gitarr, slagverk samt sång och kör. I och med införandet av musikskolecheck finns planer på att utveckla ensemble- och orkesterdelen.

- Det är en viktig del i barnens musicerande och vi tycker att det vore bra om fler elever börjar spela i våra orkestrar och ensembler.

Musikskolechecken har inneburit en finansiell lättnad för elevernas föräldrar i och med att avgifterna kunnat sänkas. Men administrationen har däremot inte varit helt smärtfri.

- Eftersom vi har haft musikskola under flera år så har vi arbetat fram våra rutiner. För oss har det rent administrationsmässigt varit ett stort arbete. Vi har dessutom inte bara elever från Nacka och det blir lätt lite förvirrande när de har olika avgift.

- Men det är förstås bra att Nacka kommun infört musikskolechecken och vi ser redan nu väldigt positivt på det här systemet.

Text och Foto: Nils Ågren

Studiefrämjandet/ spelamusik.com

- Vi ser bara positivt på det här systemet, vi tycker att det är jätteroligt.

Det säger Annika Gynning, verksamhetsledare på Studiefrämjandet, som driver Spelamusik.com.

Musikskolan som rockar.

Så marknadsför sig Spelamusik.com, som redan innan Nacka kommun införde musikskolechecken hade musikutbildningsverksamhet för cirka 150 barn och ungdomar.

- Vi hade grunden och därför var vi också intresserade av att bli auktoriserad musikskola när den möjligheten fanns. Sedan smällde det bara till i höstas och vi ökade till 230 elever, nu har vi cirka 300 elever inskrivna i skolan, det har gått jättebra, berättar Annika Gynning.

Spelamusik.com undervisar i flera musikgenrer men fokus ligger särskilt på pop- och rockmusik. Skolan erbjuder undervisning individuellt och i grupp och för närvarande finns undervisning på akustisk gitarr, elgitarr, sång, trummor, elbas, keyboard, piano och musikproduktion på dator.

- Dessutom har vi vår rockskola. Vi har musikhuset Alphyddan där 75-80 band har reptider och vi jobbar mycket med den verksamheten, bland annat genom att arrangera konserter. Utifrån den verksamheten blev rockskolan aktuell och vi ser till att utveckla den biten.

Sedan införandet av musikskolecheck har Spelamusik.com kunnat erbjuda fler kurstillfällen per termin, lägre kursavgifter och fler instrument. Man har också infört möjligheten för elever att spela tillsammans med en kompis för en reducerad avgift.

- Vi tar emot även sjuåringar i vår verksamhet. Än så länge har vi inte så jättemånga men det finns ett behov och intresse från föräldrarna att få in barnen även i den åldern. Det är ett område vi också avser att utveckla.

En annan del som kommer att utvecklas är skolans samarbete med Riksförbundet Attention, en intresseorganisation för människor med neuropsykiatriska funktionshinder.

- Även dessa barn har förstås rätt att lära sig spela musik och vi jobbar aktivt under året tillsammans med en speciell musikpedagog.

Text: Nils Ågren

Nöjda kunder i kulturkommunen Nacka

Nacka kommun presenterade i februari den kundundersökning som genomfördes inom kulturverksamheten under hösten 2007. Resultatet visar att kunderna är nöjda med kulturen i Nacka.

I och med genomförandet av Kulturlyftet, som innebär att Nacka har fått fler musikskolor, profilerade bibliotek och fler kulturkurser för barn och ungdom, ville kommunen mäta hur nöjda kunderna/användarna är.

Antalet elevplatser i musikskola har ökat med hela 37 procent jämfört med 2006 och biblioteken har utökat såväl öppettider som besök och utlån. Antalet kurser inom dans, teater, cirkus, musikal samt bild och form har också ökat.

- Det är roligt att få ett kvitto på att vår politik leder till positiva resultat. Genom kulturlyftet har vi kombinerat en satsning på framför allt kultur för barn och unga med ökad valfrihet och en större mångfald av aktörer. Musikskolechecken har resulterat i fyra nya musikskolor vid sidan av Nacka musikskola och cirka 1 000 fler barn och unga i Nacka har nu plats i musikundervisning. Det är ett bra bevis på att kulturen lyfter, säger Tobias Nässén (m), ordförande i kulturnämnden i Nacka.

Kultur- och utbildningsenheten skickade i november hem enkäter till föräldrar som hade barn födda 1992, 1994 och 1997 inskrivna i någon av de fem musikskolorna. Enkäten fanns även tillgänglig på internet. Totalt gick 763 enkäter ut och svarsfrekvensen var 73 procent enligt följande:

Maestroakademien, 20 svar (62 %); Musikania, 47 svar (70 %); Nacka musikskola, 441 svar (76 %); Studiefrämjandet, 36 svar (59 %); Östermalms Enskilda Musikskola, 15 svar (71 %). Observera att antalet elever varierar mellan skolorna och därmed väger varje elevs synpunkter mer i de mindre skolornas resultat. Det bör även understrykas att de nya skolorna endast hade bedrivit verksamhet i ett par månader när undersökningen genomfördes.

Fördelningen mellan pojkar och flickor visar att Studiefrämjandet och Musikania hade övervägande pojkar medan Nacka musikskola, Östermalms Enskilda Musikskola och Maestroakademien hade övervägande flickor. Framförallt var skillnaden stod på Maestroakademien där 75 procent av eleverna var flickor.

Nils Ågren

Frågor som ställdes:

Hur är din lärare? (mycket dålig - mycket bra, 1-5)
Musikania 3,9
Studiefrämjandet 3,8
Nacka musikskola 3,8
Östermalms Enskilda Musikskola 3,6
Maestroakademien 3,6

Tycker du att du lär dig mycket eller lite? (lite - mycket, 1-5)
Musikania 3,6
Nacka musikskola 3,5
Östermalms Enskilda Musikskola 3,5
Studiefrämjandet 3,4
Maestroskolan 3,2

Hur mycket får du vara med och bestämma om vad ni ska göra? (lite - mycket, 1-5)
Musikania 3,4
Studiefrämjandet 3,3
Nacka musikskola 3,1
Östermalns Enskilda Musikskola 2,9
Maestroakademien 2,6

Hur rolig eller tråkig är skolan? (tråkig - roligt, 1-5)
Studiefrämjandet 3,8
Östermalms Enskilda Musikskola 3,7
Musikania 3,7
Nacka musikskola 3,6
Maestroakademien 3,3

Hur bra eller dålig är tidpunkten för kursen? (dålig - bra, 1-5)
Maestroakademien 3,5
Studeifrämjandet 3,4
Nacka musikskola 3,3
Östermalns Enskilda Musikskola 3,3
Musikania 3,3

Hur nöjd eller missnöjd är du med din musikskola? (missnöjd - nöjd, 1-5)
Musikania 3,7
Östermalms Enskilda Musikskola 3,7
Studiefrämjandet 3,7
Nacka musikskola 3,6
Maestroskolan 3,3

Jag spelar det instrument eller går den kurs jag helst vill?
Musikania 96 %
Nacka musikskola 90 %
Studiefrämjandet 89 %
Östermalms Enskilda Musikskola 87 %
Maestroakademien 85 %

Noterat: Eleverna är mest missnöjda i Maestroakademins verksamhet framför allt vad gäller inflytandet. Maestroakademins resultat bör dock tolkas med försiktighet eftersom de öppna svaren tyder på att ett antal elever har utgått från vad de anser om grundskolans verksamhet. I Nacka musikskola finns det också elever som blandar ihop grundskolans verksamhet med musikskolans.

N Nilsson Fiolbyggare AB
Etabl. 1888

ALLT INOM STRÅKINSTRUMENT
Stort urval av
INSTRUMENT OCH STRÅKAR
ETUIER, STRÄNGAR, AXELSTÖD, HARTS m.m.
REPARATIONER

Webbshop via vår hemsida www.fioler.se

Erikslustvägen 62
216 18 Limhamn/Malmö
Tel 040-15 98 03
Fax. 040-15 97 47
E-post: info@fioler.se
Hemsida: www.fioler.se

Medlem av: International • Society of Violin and Bow Makers • Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e. V • Sveriges Violinbyggarmästare

Musik i Halland inbjuder till...

Orkesterkurs 2008

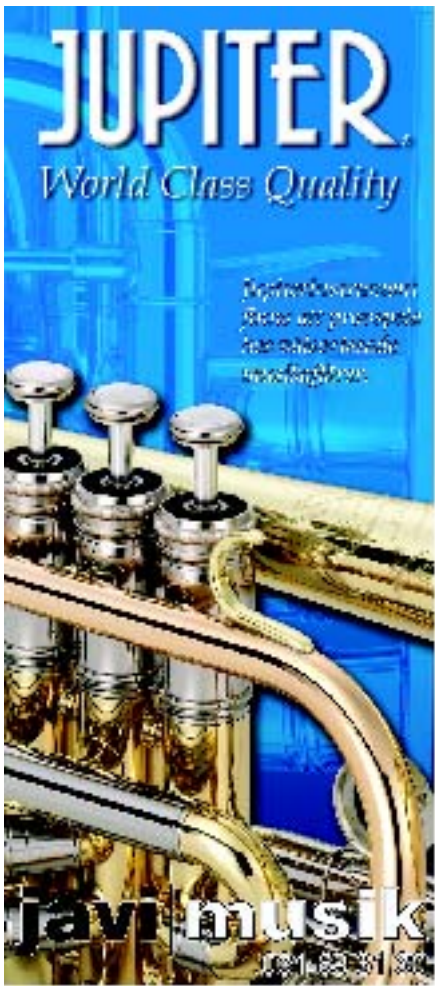
Innehåll: Symfoniorkester. Vi spelar en symfoni och annan underhållande orkestermusik.
Datum: 7 -14 juli (8 dagar)
Plats: Helsjöns Folkhögskola, Horred (3 mil öster Varberg)
Målgrupp: Ungdomar 12-16 år, med någon ensemblevana inom stråk, blås och slagverk
Dirigent: Tobias Andersson
Lärare: Nio välutbildade musiker/pedagoger inom stråk, brass, träblås (även oboe, fagott) och slagverk
Kursavgift: 3.000 kr inkl. kost och logi
Anmälningsblankett och info: www.musikihalland.se
Kontakt: Musikkonsulent Bo Ingemarsson 035-177974, 0734-177974,
e-mail: bo.ingemarsson@musikihalland.se
Sista anmälningsdag är 15 maj!

Grundkurs i Jazzimprovisation 2008

Kursinnehåll: Rytm- och gehörsträning, improvisationsövningar, ensemblespel och konserter, m.m.. Du får prova på att uttrycka dig musikaliskt inom jazzgenren. Alla instrumentalister är välkomna, du bör dock ha kommit en bit i ditt spelande för att kunna hänga med fullt ut. Instruktörer är några av landets unga toppmusiker under ledning av Ola Bengtsson från Kungl. Musikhögskolan. Tillsammans hjälper de dig att få ordning på såväl de teoretiska kunskaperna som stilkänslan och svänget.
Lärare: Ola Bengtsson, gitarr. Nils Berg, saxofon, klarinett. Fredrik Davidsson, trumpet. Martin Östholm, bas. Calle Rasmusson, trummor.
Målgrupp: Ungdomar 15-20 år
Deltagare: c:a 40 st.
Tid: 1-5 juli
Plats: Katrinebergs Folkhögskola (15 km öster Falkenberg)
Kursavgift: 2500:- inkl. kost och logi
Anmälan och info: www.musikihalland.se
Kontakt: Musikkonsulent Bo Ingemarsson, tel. 035-177974, 0734-177974, e-mail:
bo.ingemarsson@musikihalland.se
Sista anmälningsdag är 15 maj!

Kurs i kammarmusikaliskt gruppspel 2008

Kursinnehåll: Du som till vardags spelar i orkester, eller bara ensam, får här ett utmärkt tillfälle att prova på och förkovra dig i den rikhaltiga repertoiren för olika kammarensembler. Vi ägnar oss åt instudering, repetitionsteknik, repertoirkännedom, uppförandepraxis, konserter och massor av samspel. Om ni redan har bildat en stråkkvartett, blåskvintett eller någon annan kammarensemble, varför inte anmäla hela gruppen. Här har ni chansen att under professionell ledning i avslappnade former kunna utvecklas och bli ännu bättre. Kursen är mycket lämplig som fortsättningskurs om man tidigare deltagit i vår orkesterkurs.
Lärare: Ginestra-kvartetten: Peter Skoog, violin, Michael Nielsen, violin, Jan Svensson, viola, Anna-Stina Mühlhaüser, cello. Gunnar Törnqvist, klarinett. Kristina Olsson, flöjt
Målgrupp: från 16 år
Deltagare: c:a 40 st.
Tid: 14 - 19 juni
Plats: Katrinebergs Folkhögskola (15 km öster Falkenberg)
Kursavgift: 2800:- inkl. kost och logi
Anmälan och info: www.musikihalland.se
Kontakt: Musikkonsulent Bo Ingemarsson, tel. 035-177974, 0734-177974,
e-mail: bo.ingemarsson@musikihalland.se
Sista anmälningsdag är 1 maj!

Bagatell 2
Köp 6 betala för 5
TELESKOPET
Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

Musiklärarens oumbärliga övningsverktyg! Använd i undervisningen - enskilt, i klass eller för dig själv

MUSIKTRÄNING!

EarMaster 5
när det gäller musik... är vi idel öra!

Välj bland 651 färdiga lektioner:
- melodi: igenkänning, jämförelse och diktat
- ackord: igenkänning, omvändningar och ackordföljd
- rytm: läsning, notering och imitation med mera....

och bäst av allt: programmet är på SVENSKA!

Sweden MIDI Music AB - Polhemsgatan 29 - 112 30 STOCKHOLM - tel 08 80 68 88 - webshop www.swedenmidimusic.se

Laglig nedladdning istället för kopiering - snart en verklighet?

Notkopiering och rättighetsfrågor har under många år varit en het potatis, inte minst inom musik- och kulturskolorna. Dagens regler är snåriga och dessutom saknas regler för digital kopiering. Men nu startar arbetet med att nå en framtida lösning.

- Diskussionen om kopiering och rättighetsfrågor har gått trögt, den har stått stilla och stampat men nu är vi på gång med dessa viktiga frågor. Och vi har det bästa för ögonen - våra barn, att de ska få ta del av musik på ett lagligt sätt.

Det sa SMoK:s ordförande Per Sjöberg i inledningen av SMoK-seminariet om notkopiering i Stockholm 11 februari. På plats fanns SMoK:s styrelseledamöter, en rad musik- och kulturskoleledare, representanter för Svenska Musikförläggarföreningen, SMFF, Sveriges Kommuner och Landsting, musikförlag med flera.

SMoK:s projektledare Håkan Sandh gav, med glimten i ögat, tre olika scenarier om hur det kan gå till när en elev på en musik/kulturskola hört en låt på kompisens iPod och nu vill ha hjälp av sin musiklärare att lära sig spela den.

Ett scenario innebar illegal kopiering, ett annat innebar ett krångligt och tidsödande legalt sätt och ett tredje - framtida scenario - där allt kan komma att lösas genom SMoK:s och SMFF:s gemensamma webbportal.

- Notkopieringen är en oerhört komplex fråga. Vi har en gemensam ståndpunkt att bejaka förlagens och upphovsmännens rätt att få betalt och samtidigt ska vi bejaka den digitala utvecklingen. Det är angeläget att vi tillsammans försöker hitta former som fungerar och på något sätt måste vi nå scenario tre - då får vi en win-win-situation för alla inblandade, säger Håkan Sandh, SMoK:s projektledare.

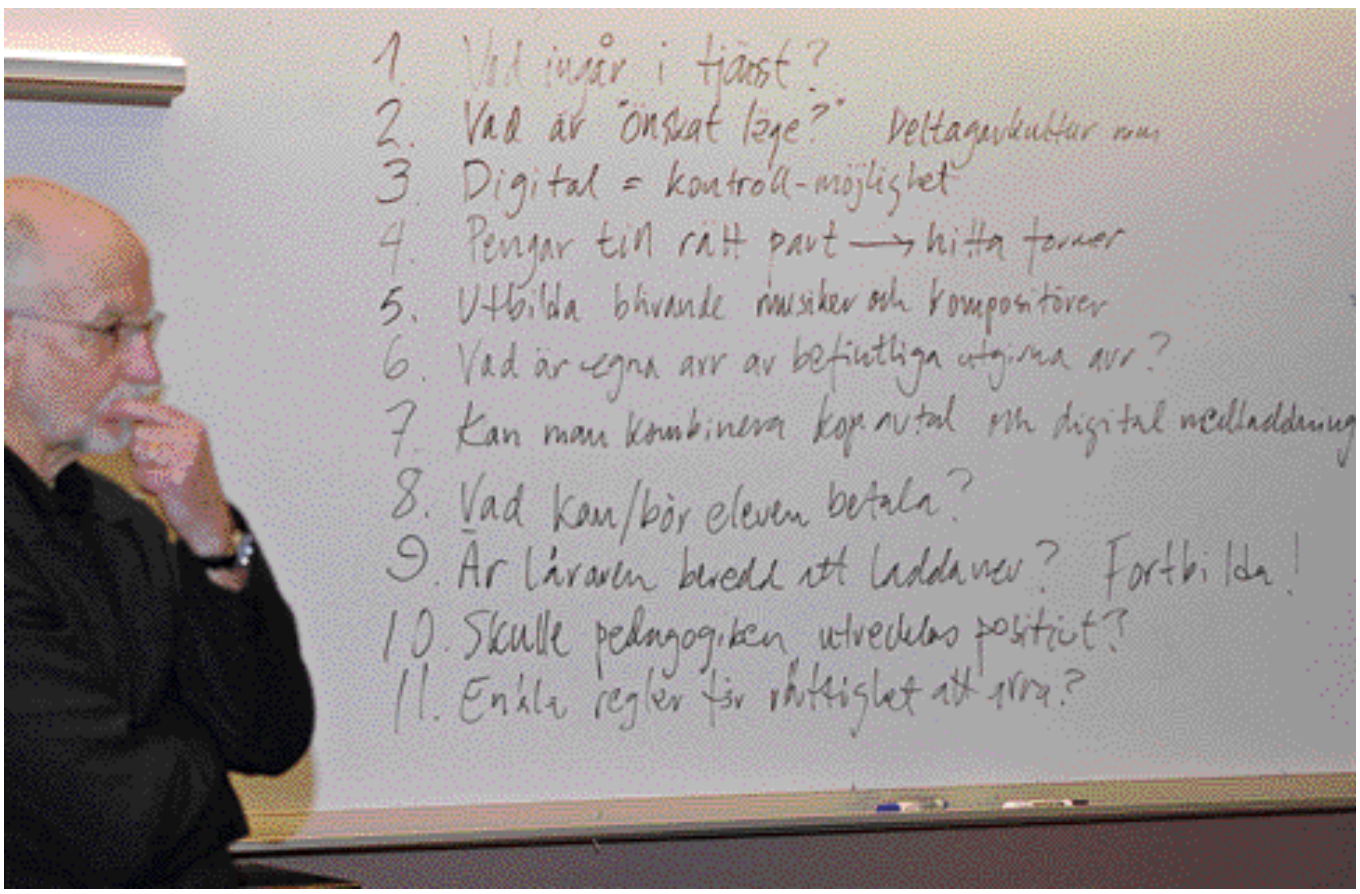
SMFF positivt inställda

Johan Bergby, jurist på SMFF, berättade om de snåriga regler som finns i kopieringsavtalen för skolorna och han såg fram emot arbetet med att försöka åstadkomma en webbportal, som kan förenkla notkopieringen för alla parter.

- Grundtanken är att man ska köpa noter av musikförlagen. Sedan har vi kopieringsavtalen, som är snåriga. Dessutom saknas regler för digital kopiering. Vi vet att skolor skaffar noter digitalt via nätet men det är idag inte tillåtet att bygga upp digitala banker med filer på skolorna. Därför är det viktigt att informera var det finns att köpa digitalt på laglig väg, säger Johan Bergby.

Det finns inga siffror på hur mycket notkopiering som förekommer, i jämförelse med hur mycket material som skolorna köper in. Skolorna är skyldiga att rapportera till musikförlagen vilka kopior som tagits och hur många, men man vet att det kopieras betydligt mer än vad förlagen får information om.

- Vi tycker att det är viktigt att det på skolorna anslås medel till inköp av noter och att skolan följer de ingångna kopieringsavtalen. Kopiering utanför kopieringsavtalet är inte tillåtet. Kanske kan vi

SMoK:s projektledare Håkan Sandh, och alla andra inblandade, har en del att fundera över i arbetet med att skapa en fungerande webbportal för laglig kopiering av noter.

Johan Bergby, jurist på SMFF, i samspråk med Calle Nathansson, Sveriges Kommuner och Landsting, under en paus i seminariet.

skapa en sajt där man kan köpa och ladda ner noter och där pengarna till slut kommer dit de ska - till förlagen och upphovsmännen. Det gäller förstås att vi kommer tillrätta med prissättningen.

- Vi har ingen lösning på en sådan sajt än, men från SMFF:s sida är vi positivt inställda till en SMoK-portal. Vi vill förstås att så många musikaliska verk som möjligt ska säljas, säger Bergby.

SKL följer arbetet

Calle Nathansson, som arbetar med kulturfrågor på avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad inom Sveriges Kommuner och Landsting, tyckte också att det var ett bra initiativ av SMoK att samla olika parter för att driva den här frågan framåt.

Nathansson berättade om den snabbt växande virtuella arenan, som bland annat består av Internet, audiovisuell industri och virtuella världar.

- Det här är en utmaning för offentligt finansierad kultur. Barn och unga är som seismografer, se på vad unga gör idag så ser vi vad vi gör om tio år, säger Nathansson.

MySpace, YouTube, Facebook och andra fenomen på Internet bidrar till att gränsen mellan kulturproduktion och kulturkonsumtion, mellan skapandet och betraktandet, suddas ut. I de virtuella världarna finns också massor av möjligheter till kulturproduktion och kulturkonsumtion.

- Det har aldrig tidigare konsumerats så mycket kultur som nu och vi vill vara med och arbeta för att finna en lösning för unga i kommunal verksamhet att ta del av till exempel musik - för att kunna skapa musik. Musik- och kulturskolorna har en central roll i den kommunala kulturpolitiken. Barn och unga är prioriterade målgrupper och vi ska sätta de ungas eget skapande i centrum.

SKL kommer på nära håll att följa arbetet med att skapa en webbportal för legal nedladdning av noter och SMoK:s roll i den digitala världen.

- Samtidigt som vi ska skydda upphovsmakarna ska vi se till att skapa möjlighet för unga att vara kreativa, säger Nathansson.

Många frågor att lösa

En rad knäckfrågor kom upp under seminariet: Hur kan man kombinera det befintliga kopieringsavtalet med digital nedladdning? Behöver man ersätta kopieringsavtalet med ett nytt system? Hur kontrollerar man digital kopiering? Var går skillnaden mellan befintliga arrangemang och egna? Kan man förenkla reglerna för att göra egna arrangemang? Med mera, med mera.

Många frågor att lösa men alla verkar överens om att sträva efter så stor enkelhet som möjligt och en laglig nedladdning av material mot en rimlig kostnad.

- Vad är ett önskat läge och vad behövs för att nå det önskade läget? undrade Per Sjöberg.

- Jag tror mycket på att fortsätta diskussionen och jag tror att vi kommer till en lösning. Målfokus är våra barn och att de ska få fortsätta vara kreativa.

Text och foto: Nils Ågren

- Samtidigt som vi ska skydda upphovsmakarna ska vi se till att skapa möjlighet för unga att vara kreativa, säger Calle Nathansson, som arbetar med kulturfrågor på avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad inom Sveriges Kommuner och Landsting.

FINNES

Tystlåten, inställsam stol söker rumpor som vill sitta skönt. I sällskap med likasinnade är jag stapelbar. Trivs bra i musikaliska sällskap. Reser gärna på vagn tillsammans med vänner.

Svar till: MUSCA Stol

Besök www.bison.se eller ring 0573-510 10

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard
Sluta skruva!
Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.
Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500:- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

Fakta notkopiering

Tillstånd från musikförlag krävs:
• vid exemplarframställning av noter
• när text förses men ny musik
• när musik förses med ny text
• när arrangemang ska göras
• vid förstagångsinspelning av verk
• när synkronisering skall ske, det vill säga vid sammanslagning av musik med annat ljud eller bild.

Kopiering av musikaliska verk och texter
• För att kopiera musikaliska verk och texter krävs vanligtvis upphovsmannens eller dennes förlags tillstånd.
• För skolan har vissa avtal ingåtts så att lärarna inte ska behöva fråga rättighetsinnehavarna varje gång de ska kopiera något. Rättighetsinnehavarna har genom Bonus Presskopia tecknat avtal med kommuner, friskolor, högskolor och universitet. (www.bonuspresskopia.se)
• Avtalen ger läraren rätt att kopiera en del material, men långt ifrån allt. Vad som får kopieras och antalet kopior som får framställas till varje elev beror på om det är fråga om grund- och gymnasieskola, musik- och kulturskola eller universitet och högskola.

Musik- och kulturskolor
• Det finns två avtal som rör musik- och kulturskolor: Avtal avseende individuell undervisning och ensembleundervisning/Avtal avseende enseblmeundervisning.
• I det första avtalet får läraren bara kopiera för att komplettera den normala tillgången på noter vid sin egen musikundervisning. Löst stämmaterial får kopieras för att tillgodose praktiska behov i den aktuella undervisnings- eller konsertsituationen.
• Ur häften och böcker på mer än 48 sidor, exklusive eventuellt omslag, får läraren för samma elev kopiera högst tio sidor per läsår.
• Läraren får inte kopiera häfte och böcker på högst 48 sidor; körnoter som finns tillgängliga i separat tryck; hyresmaterial eller då rättighetsinnehavaren har meddelat förbud mot kopiering.
• Om kopiering är tillåten får verket kopieras i ett exemplar per elev. Vid kopiering är läraren skyldig att se till att källan samt upphovsmannens namn anges på kopian. Efter terminen ska dessutom samtliga kopior förstöras.
• För avtalet avseende ensembleundervisning är den väsentligaste skillnaden att detta avtal enbart omfattar ensembleundervisning.
• Om läraren vill kopiera utöver kopieringsavtalen måste tillstånd inhämtas från rättighetsinnehavarna. Bonus Presskopia kan inte ge sådana tillstånd.
• Om det visar sig att någon på skolan har kopierat mer än vad som är tillåtet kan rättighetsinnehavarna kräva skadestånd.
• Enligt avtalet åtar sig skolorna att på begäran av SMFF lämna uppgifter om kopieringens art och omfattning. Statistikhämtningen är till för att rätt medel ska kunna betalas ut till de upphovsmän och förlag vars noter har kopierats, det är alltså mycket viktigt att skolorna medverkar till denna statistikhämtning.

Klassundervisning i grund- och gymnasieskolan
• Huvudprincipen i avtalet är att kopiering aldrig får ske för att ersätta eller minska anskaffningen av utgivna läromedel. Läraren får alltså endast kopiera för att komplettera läromedlen.
• Läraren får aldrig kopiera mer än 15 procent av en bog och aldrig mer än 15 sidor (den så kallade 15/15-regeln).
• När det gäller notböcker är kopieringen än mer begränsad. Från ett samlingsverk som innehåller noter får läraren endast kopiera en femtedel av notsidorna av vart och ett verk. Exempelvis, om en sång i en sångbok, som innehåller flera verk, är fem sidor lång så får alltså endast en sida kopieras.
• Läraren får inte kopiera musikaliska verk för offentligt framträdande när åhörarna består av andra än elevernas föräldrar.
• Inte heller får läraren kopiera körmaterial och lösa stämmor, som ingår i ensemble- och orkestermaterial - om materialet finns tillgängligt på den svenska marknaden i separat tryck.
• Om kopiering är tillåten får verket kopieras i ett exemplar per elev.

Observera att dessa kopieringsavtal inte omfattar digital kopiering. Det är alltså inte tillåtet med stöd av avtalet att scanna in eller ladda ner verk för lagring på dator, eller lägga ut på Internet eller intranät.

Fakta: smff

www.noter.eu

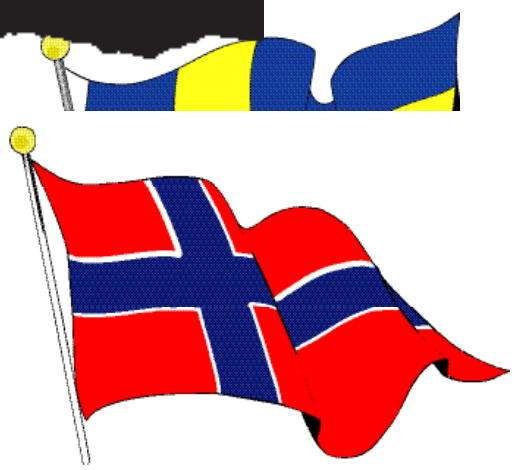

Sibelius

Claes B. Nilsson berättade under SMoKs seminarium om notationsprogrammet Sibelius, ett effektivt arbetsverktyg för såväl musiker och tonsättare som pedagoger. På musikhögskolorna är programmet standard och många av Sveriges stora arrangörer använder sig av Sibelius.

- Det finns kommunala musikskolor som jobbar med programmet och där lärarna skickar ut noterna till eleverna digitalt. Man har märkt att eleverna övar mer eftersom det blir intressantare att spela till den egna datorn hemma. Vi ser programmet som ett verktyg för användarna att skriva egen ny musik och jag stimulerar gärna kollegor att skriva egna låtar, säger Claes B. Nilsson, som också hänvisade till www.sibeliuseducation.com - en gemensam community för musiklärare över hela världen.

Text och foto: Nils Ågren

Förhoppning om fortsatt gränslöst samarbete

De två Interreg-projekten ”UniTon - en kulturunion” och ”Idavollen - en kulturunion” har varit mycket lyckade och nu hoppas elva svenska kommuner och tio norska på ytterligare ett samarbetsprojekt. EU-bidrag har sökts och besked väntas i maj.

Strömstads kommun och norska Moss kommune stod som huvudmän för projektet UniTon, som pågick fram till juni 2007. Bakgrunden till projektet var att det fanns ett behov av nätverk för lärare inom musik- och kulturskolorna i Fyrbodagsregionen.

Samtidigt pågick projektet ”Idavollen - en kulturunion” med Årjängs kommun och Norsk kulturskoleråd som huvudmän. Här hade kulturskolorna och folkhögskolorna en gemensam idé att skapa en kulturunion som skulle leda till större förståelse och bättre organiserade samarbetsformer, samt stärka integrationen mellan människor och olika kulturformer.

Totalt har de två projekten involverat omkring 550 pedagoger och ledare. Räknar man elever, pedagoger och publik, som varit involverade i projektens utåtriktade verksamhet, handlar det om över 11 000 personer.

Utveckla gemensamma kompetenser

I de båda projektens slutrapporter står det att de norsk-svenska samarbetena har ”ökat förståelsen för att det är viktigt att ta till vara på, sammanföra och utveckla de gemensamma kompetenser som finns inom de deltagande kommunerna och göra dessa attraktivare för bosatta, inflyttande, barn och ungdomar.”
Samarbetet mellan de två projekten har också bidragit till större nätverk för elever, lärare och ledare samt bidragit till ökad kompetens för projektledarna i båda projekten.

Nyligen lämnades ansökan in om EU-stöd för ytterligare ett Interreg-projekt inom Värmland/Bohuslän och de norska bygderna. Projektet innehåller flera olika delar och budgeten ligger på omkring 15 miljoner kronor.

- Det handlar dels om kulturskolan som ett lokalt resurscenter. Vi jobbar mycket tillsammans med grundskolan för utveckling av estetiska läroprocesser, berättar den svenske projektledaren för UniTon, Bjarne Schützer.

En annan del är kulturens arena, där det gäller att hitta samverkansformer med professionella utövare, amatörkulturlivet, kulturskolan och den obligatoriska skolan.

- Vi vill hitta nya arenor och nya samarbetsformer för kulturen.

Kultursmart samarbete

Ungdomars egen kultur är också en viktig bit av projektet.

- Vi känner att det finns ungdomar som vill jobba med sin egen kultur och vi vill ge dem stöd, kompetensutveckling, lokaler, utrustning och erfarenheter. Allt det här väver vi samman i ett projekt med huvudrubriken UniTon - dessutom lägger till ordet Kultursmart.

Ett tjugotal skolor i elva svenska och tio norska skolor, plus ett antal andra aktörer, är inblandade i projektet. Beskedet ifall det blir något EU-stöd väntas i maj.

- Vi är mycket förhoppningsfulla, säger Bjarne Schützer.

Text: Nils Ågren

Bagatell 5

Akustikskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglassystem.
- Akustikskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustikskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

FINNES

Snygg, säker och flexibel körtrappa söker sånglad kör. Jag är lätt att flytta, förvara och montera. Är social och har stor förkärlek till såväl höga som låga toner.

Svar till: *ESTRAD Soendpade*

Besök www.bison.se eller ring 0573-510 10

Spela Scheherazade i Bergslagen!

Bergslagens kammarsymfoniker

Cassels konserthus

Orkesterläger i Cassels

lörd 12 juli - sönd 20 juli 2008

Alla åldrar, 75 deltagare, se
www.kammarsymfoniker.se
eller www.orkester.nu

DIRIGENT

Toomas Kapten

Rimskij-Korsakov, Sheherazade

Årets tonsättare Micaela Hoppe, ”Hav” uruppförande.

Tubin, Symfoni nr 5, Tjajkovskij, Serenad för stråkar.

Kammarmusik av Mozart, Poulenc, serenadensemble, kvintetter och egenvalda verk o ensembler. Brassband, dansafton.

Solister och instruktörer

Violinsolist Eva Helena Morén. Ledare för träblåset solooboisten Geoffrey Cox, brassledare Martin Torp, kammarmusik med pianisten Per Östlund

Med reservation för smärre ändringar.

Information och anmälan bjorklund.john@telia.com och www.kammarsymfoniker.se

***Avgift** 3.900 kr helpension till pg 72 79 62-3 efter besked att du är antagen, flerbäddsrum i renoverat vandrarhem, hotellmöjlighet. Noter skickas ut.*
Ordf John Björklund, tel 0580-713 64, 0702-98 23 18,
Kassör: kassor@kammarsymfoniker.se,
tel 070-348 59 27.

Med stöd av Ludvika kommun, berörda landsting, Västmanlands-musiken, orkesterförbundet, m. fl.

Plugga inte så hårt - sa universitetskanslern

- Se till att studenterna inte bara pluggar mer och mer - be dem göra något annat ibland så ökar chansen att de bli mer kreativa!

Det rådet gav Anders Flodström, vår universitetskansler, till kinesiska universitetsrepresentanter som undrade hur deras studenter skulle kunna bli kreativa och få nobelpris i samma omfattning som västvärldens. Detta exempel delgav han oss i sitt inledningsanförande i Karlstad den 22 januari på Ett steg till, den avslutande rikskonferensen kring en större satsning på kultur och skola denna höst och vinter.

Ett annat av hans exempel var beskrivningen av de två amerikanska universiteten Stanford och MIT. MIT arbetar på en hög nivå, men traditionellt. Stanford skapar mångsida studenter genom att väva in filosofi, litteratur mm i utbildningen.

Anders Flodström menade att vill man ha en student som klarar sig bra i arbetslivet från första dagen, då väljer man MIT. Vill man i stället ha en ingenjör som är en av de bästa i landet om fem år, då väljer man en från Stanford.

Världen är idag globaliserad, vi har svårt att tävla med alla kineser som satsar stenhårt på högre studier. Vårt konkurrensmedel är att vi kan var bättre på att mixa kunskap och kreativitet, ha en förmåga att se nya lösningar innan någon annan ser dem. Vår svenska skola måste då satsa på att utveckla kreativitet och entreprenörskap. Så tolkade i vart fall jag Anders Flodströms fängslande inledningsanförande.

Kultur och skola

Denna artikel handlar om kultur och skola. Varför uppehåller jag mig då så länge vid Anders Flodström? Min egen analys är att det finns två skäl:

För det första är hans perspektiv det från f.d. professorn i materialteknik och numera universitetskanslern. Han talar inte i första hand för de kulturaktiva. Han talar för industrin. Han pekar inte på behovet av fler kulturarbetare. Han pekar på behovet av fler kreativa ingenjörer med bildning.

Det andra skälet är att han troligen sätter fingret på den avgörande frågeställningen i hela den svenska skoldebatten. Kunskap i förening med kreativitet eller bara kunskap. Några försöker få debatten att handla om kunskap eller flum. Eller kanske kunskap gentemot okunskap.

Vem är egentligen motståndare till kunskap? Alla önskar väl att den svenska skolan skall ge eleverna kunskap? Frågan handlar om vilken kunskap - inte hur mycket.

Det kanske är dags att vi skriver om Uppsala Universitets devis; Att tänka

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar
Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite händig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Medar flygel

Medar piano

Pris: 1995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

fritt är stort - att tänka rätt är större till Att tänka rätt är stort - att tänka fritt är större? (SMoKs rikskonferens äger ju rum i staden snart!)

Förvirrad bild

Den förhärskande bilden av dagens skoldebatt handlar om betyg, inspektioner och baskunskaper. Med det senare avses oftast den uttjatade ramsan svenska, matte och engelska. Uttalad med ett underförstått ”Sesam- öppna dig” , dvs. klarar du dessa ämnen löser sig allt annat automatiskt. De estetiska ämnena ingår enligt detta synsätt inte i de som är viktigast för att utveckla den svenska skolan.

Anders Flodström gav mig och många andra i Karlstad en motbild hur vi bör lösa dagens skolfrågor. Han är heller inte ensam om att teckna denna mer optimistiska bild över kunskap och bildning.

Regeringens bild av skolan präglas oftast av ökade krav på kontroll och betyg. Samma regering tecknar dock parallellt en annan bild. Genom införandet av ”Skapande skola” - en satsning på mer kultur för årskurs 7-9 - visar regeringen att skapande ändå får anses vara viktigt.

Sammanfattningsvis, den domineranade bilden är att vi behöver mer av matte, engelska och svenska. Det ser mörkt ut för konst och kultur i skolan. Fast lite extra pengar kan satsas på kultur.

Motbilden är universitetskanslerns önskan om en satsning på bildning, kreativitet och kritiskt tänkande i förening med kunskap. Bilden är tydlig...eller? Nej, snarare ganska förvirrad!

SMoK fick ett uppdrag

Våren 2007 fick vi i SMoK i uppdrag av Myndigheten för skolutveckling (MSU) att under hösten genomföra fyra regionala så kallade Mötesplatser för kultur och skola, samt vara medarrangörer till den nationella konferens i Karlstad i januari 2008 som refereras ovan.

Detta uppdrag kom till genom ett beslut av förra regeringen strax innan valet hösten 2006. Uppdraget låg, efter nuvarande regerings omarbetade budget, kvar. I uppdraget ingick att vi skulle samverka med Malmö högskola, Statens kulturråd och självfallet Myndigheten för skolutveckling. I Karlstad var även SKL och Region Värmland arrangörer.

Efter en del diskussioner valde vi inom SMoK att genomföra ”våra” fyra mötesplatser i Göteborg/Mölndal, Västerås, Sandviken/Gävle/Bollnäs och Luleå. Uppdraget var att göra endagarskonferenser. Samtliga fick som målsättning att i första hand försöka bli inspirationsdagar för kultur- och skolfolk.

På samtliga orter fanns representanter för skolan med i planeringen för att säkra att detta inte skulle bli ett samtal mellan kulturfolk OM skolan. Planerandet och genomförandet har tack vare bra lokalt förankringsarbete på alla orter fungerat utmärkt. Några andra skäl att mötesplatserna blev lyckade är:

- Det finns ett stort intresse och engagemang för dessa frågor - både bland skol- och kulturfolk.
- Vi fick ca 50 % deltagare från skolan och 50 % från kulturområdet.
- Mer än hälften av deltagarna har varit pedagoger. Rektorer, kulturarbetare, kulturadministratörer har varit andra stora grupper.
- Mötesplatserna har genomgående haft mycket uppskattade föreläsare och inslag från kulturskolorna som gjort stor succé.

På en femgradig skala fick dagarna som helhet i genomsnitt ”betyget” 4,3 av deltagarna.

Siffror kan läras in med hjälp av sånger och rörelser. Mölndals kulturskola bjöd in till workshop under Karlstad-konferensen.

Uppföljande träffar

Som en del av uppdraget vi fick av MSU ingick att starta och sedan driva fyra regionala nätverk efter mötesplasterna. Det uppdraget är svårt och mångfasetterat men inte mindre viktigt. Riktigt vad resultatet blir är svårt att säga.

Vi kommer att bjuda in till uppföljande träffar på alla orter, hur och när beror mycket på de lokala behov och önskemål som kommer fram. Luleå har redan genomfört en träff. Vi har också inbjudit alla deltagare att fortsätta att nätverka virtuellt på vår portal www.pedagogiskaportalen.se.

Intresset för den formen av kontakt på nätet - som skulle ge alla involverade mycket om den fungerade optimalt - är tyvärr ganska begränsat. Idag har ett hundratal av de ca 1 000 deltagarna registrerat sig. Om det är en generationsfråga eller om det finns andra hinder är svårt att säga.

Vad händer nu?

Konkret kommer MSU i mars att lämna en slutrapport till utbildningsdepartementet. MSU tar också fram ett inspirationsmaterial som vi hoppas kunna sprida bland SMoKs medlemmar.

Den 1 oktober 2008 kommer MSU att upphöra som myndighet. Tre nya skolmyndigheter bildas.

De flesta av MSUs uppgifter tas över av den nya myndigheten Skolverket. Ytterligare två nya myndigheter bildas; Statens skolinspektion och Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Vi har från SMoKs sida tillskrivet utbildningsdepartementet och framfört våra argument för att alla de tre nya myndigheterna behöver kompetens inom kulturområdet. Vi tror att det blir svårt för kommunerna att driva på utvecklingen av estetiska lärprocesser, kulturverk-

Bagatell 9

”Stage”

Orkester/ körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i alu-minium för scénbyggeri med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

Bagatell *musikprodukter*

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

Helge Skoog och Lennart R Svensson visar hur de skall styras av två deltagare på Mötesplatsen i Luleå.

Dans med färg. Från mötesplatsen i Luleå. Foto: Tommy Björklund

samhet i skolan och utveckling av de estetiska ämnena utan att det finns en myndighet som stimulerar en sådan utveckling.

Vår förhoppning är fortfarande att det uppdrag vi har kvar att driva nätverken och alla andra frågor inom kultur och skola-området får en självklar plats i den nya myndighetsstrukturen. En viss oro att det inte blir så har jag dock svårt att släppa...

Skapande skola

Regeringen satsar nu 55 miljoner på mer kultur till åk 7-9. Bra. Det ger absolut en ingång för många kulturskolor att börja arbeta mer med denna åldersgrupp. Vad jag förstår är det många kommuner som är beredda att söka bidrag och i flera kommuner är kulturskolorna aktiva i processen. Så långt är allt väl.

Per Sjöberg skrev i en tidigare ledare i denna tidning att Skapande skola blev en tummetott. Visst. Satsningen beskrevs tiden innan den presenterades som Sveriges motsvarighet till den norska kulturella skolesekken. Sett i ekonomiska termer är den norska satsningen ungefär 7 gånger större per elev.

Även annan kritik har framkommit. En går ut på att det är så lite pengar så det är meningslöst att lägga ner en massa arbete på att söka dem. En annan går ut på att det inte finns någon klar strategi för kontinuitet.

Om alla projekt som första året får bidrag blir framgångsrika - innebär det att samma projekt får pengar även de närmaste fem åren? Hur går det då med nya ansökningar? Den typen av frågor är fortfarande obesvarade.

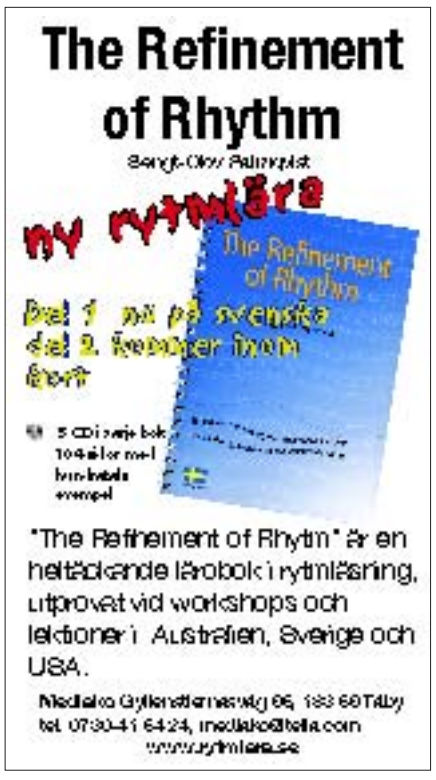
Den viktigaste kritiken är ändå att det som utlovades i vårpropositionen var en långsiktig plan för hela barn- och ungdomskulturområdet. Finansieringen skulle enligt uttalanden hösten 2006 ske via Svenska Spel. Det vi nu ser är varken ett helhetsgrepp eller en ny finansieringsform. Det är en tummetott.

Själv försökte jag på alla mötesplatser tjata in budskapet att om vi nu fått en

Kommentarer från respektive Mötesplats

Västerås

Mötesplatsen i Västerås var ett naturligt steg vidare av en utveckling som pågått under ett antal år. Kulturskolan ansvarar idag bl.a. för att förmedla ett professionellt kulturutbud till alla elever från förskoleklass till år 9 och genomför också ett stort antal pedagogiska program riktade till samma målgrupp.

I syfte att stärka måluppfyllelsen för elever i vissa utvalda skolor pågår sedan drygt ett år tillbaka ett utvecklingsprojekt där en av insatserna är ett pedagogteam bestående av musik, dans, teater/drama, media/film, rytmiklärare som har i uppdrag att integrerat med skolans ordinarie verksamhet, arbeta med de estetiska ämnena för ökad måluppfyllelse och attraktivitet. Vi erbjuder också skolor att delta i kulturskolans olika konserter och arrangerar bl.a. en melodifestival för 7-9 skolor.

Det arbete som ligger närmast framför oss är att göra en modell för hur arbetet med ”Skapande skola” ska organiseras i Västerås. Kulturskolan är med sina nätverk mot både skola och kulturliv och sin pedagogiska kompetens ett naturligt nav i det arbetet.

Tittar jag in i framtiden så skulle jag vilja att alla skolor i Västerås hade möjlighet att få stöd av kulturpedagoger när de önskar och att arbetet med skapande verksamhet och estetiska lärprocesser skulle bli en ännu naturligare del i alla elevers vardag.

Jag upplever ibland att frågorna med kultur i skolan drivs framför allt från kulturhåll och att skolorna inte är lika drivande. Min önskan vore att skolan och lärarna än mer skulle inse vilken kraft som finns hos eleverna om man ger dem möjlighet att ta del av de estetiska ämnena och integrera dessa i skolans vardag.

Mats Widelund,
Rektor Västerås Kulturskola

Mölndal/Göteborg

Mötesplatsen mottogs med öppna armar i Mölndal och till första träffen i Wallenbergssalen kom ca 60 deltagare från Mölndal. Det var både personal från skola, förskola och Kulturskolan.

Intresset för estetiska lärprocesser har ökat i vår kommun och efter den första nätverksträffen blev jag kontaktad av flera rektorer som vill öka samarbetet med oss på Kulturskolan. Det känns fantastiskt spännande och utmanande.

På nätverksträffen i Karlstad kom ett 20-tal lärare och rektorer samt hela den centrala Bou-förvaltningens ledningsgrupp. Det kändes fantastiskt att få fokus på dessa frågor på högsta beslutande nivå.

Under seminariedagarna hade dessutom fyra av våra lärare från Kulturskolan en mycket uppskattad workshop som handlade om ökad måluppfyllelse genom estetiska lärprocesser.

Det positiva gensvaret från kursdeltagarna gav oss råg i ryggen att fortsätta implementera dessa tankar ännu mer på hemmaplan, så i dagarna kommer samtliga rektorer i skolan och förskolan i

Just Around the Corner, en grupp bildad av fyra tjejer från Kulturskolan, framträdde på mötesplatsen i Sandviken med två egna låtar.

extra säck med 55 miljoner kronor till Skapande skola från regeringen så finns sedan tidigare 200 (!) säckar motsvarande summan vi satsar på musik- och bildlärartimmar i hela skolsystemet.

Om vi kunde skapa en undervisning i dessa ämnen i skolan med hög kvalitet, exempelvis genom ökad samverkan med kulturskolorna, skulle vi ta ett stort steg mot en bättre och mer kreativ skola. Med eller utan den 201:a säcken.

Paradigmskifte

Helt tydligt finns det en del strömningar i samhället som går åt diametralt olika håll. Det finns anledning att på goda grunder både vara pessimistisk och optimistisk. Låt oss sluta i dur.

- Vi står inför ett paradigmskifte. Det är något viktigt som håller på att hända, vi ser nu framför oss att kreativitet är något väldigt centralt för skolan och hela samhället.

Detta uttalande från Birgitta Englin, vd för Riksteatern - även det från konferensen i Karlstad - passar bra som slutreplik på denna artikel. Hoppas du får rätt Birgitta!

Text: Håkan Sandh
Foto: Dag Krafft och Håkan Sandh

Mölndal att få delta i denna workshop.

Jag är övertygad om att detta kommer att ge mersmak för ett nytt sätt att se på lärandet i skolan, där man börjar förstå vikten av att alla barn har olika lärstilar, ingen bättre än den andra. Hos oss får man intryck, får ge uttryck för att kunna göra avtryck.

Andrine Bendixen Mangs,
Kulturskolechef Mölndal

Sandviken

Mötesplatsen i Sandviken blev mycket lyckad och jag är väldigt glad över att vi fick möjlighet att förlägga en av konferenserna till vår kommun. De lokala inslagen som t.ex. Poesihörnan och ungdomsinslagen uppskattades särskilt, liksom Elisabeth Söörhus föreläsning.

Kulturskolan har sedan länge ett bra samarbete med för- och grundskolan. Vi har ett värdefullt nätverk bestående av de ”kulturpiloter” som finns på varje förskola och skola. Det finns också en barnkulturgrupp med representanter från bibliotek, konsthall etc. Tillsammans har vi bl.a. skapat forumet ”Kultursäcken” på intranätet där vårt samlade utbud presenteras. I framtiden planerar vi att även utöka det regionala samarbetet.

Kommunen har antagit en gemensam vision för samarbetet mellan kultur och skola. Genom mötesplatsen har vi fått extra motivation att genomföra den - varje barns rätt att finna sitt eget konstnärliga uttryck. Vårt mål är också att utöka med fler konstformer och resurser.

Vi kan konstatera att vi måste arbeta både långsiktigt och på många plan för att estetiska lärprocesser ska kunna bli en verklig del i skolornas arbete och barnens språkutveckling. Alla är vi ju språklärare! Kultur ska inte vara glasyren på bullen utan jästen i degen.

Mötesplatserna och den nationella konferensen i Karlstad har gett oss en massa inspiration och tips inför det fortsatta arbetet. Betydelsen av att låta människor få utveckla sin kreativitet ligger i tiden och det känns väldigt positivt.

Yvonne Gärd,
Kulturskolechef Sandviken

Luleå

Till Mötesplatsen i Luleå kom 240 deltagare. Många var rektorer och pedagoger från grundskolan i Luleå. Övriga deltagare var lärarutbildare, estetlärare och kulturarbetare/pedagoger och från hela länet.

Deltagarnas omdömen om Mötesplatsen i Luleå har varit mycket positiva. Upplägget med föreläsningar, elevmedverkan och många underhållande inslag uppskattades.

Dagen verkade inspirera deltagarna till fortsatt arbete med frågorna och uppföljning efterfrågades. Dagen gav också, som ett av målen var, inspiration för ökad samverkan mellan skola och kulturskola, kulturarbetare och kulturinstitutioner.

Under Mötesplatsen bjöd vi också in till en uppföljningsdag den 22 januari 2008. Denna dag genomfördes i form av ett Open Space med temat: ”De estetiska lärprocessernas position i skolan - vilka är våra utmaningar?” Arrangörer var Luleå Kulturskola och SMoK. Här deltog pedagoger, lärarutbildare och kulturarbetare, samordnare och utvecklare i intressanta samtal, men vi saknade representation från våra skolledare.

Utifrån sammanställningarna från Open Space och Mötesplatsen arbetar vi nu vidare i vår nybildade strategigrupp. Vi ser att det finns behov av och potential för:

- Genomförande av fortbildning för skolans pedagoger/kulturpedagoger.
- Samarbete med lärarstuderande.
- Skapande av fler mötesplatser och nätverk.
- Utbildning av kulturombud.

En viktig förutsättning för fortsatt satsning är att vi får detta förankrat i länet och vi jobbar nu för detta och mot en regional plattform för kultur och skola.

Maria Bergenudd, Bildlärare/lagledare
Luleå Kulturskola

Vilket utbyte hade du av dagen?

”Kul att ta del av en dag som inte handlar om åtgärdsprogram alternativt yrkesetik. Vi vill åt samma håll! Det är vi och barnen/eleverna mot världen!”

* * *

”Jag har blivit oerhört inspirerad. Jag är en av dem som har startat en s.k. kulturskola i Österåker. Vi har hållit på i sju år och nu har vi kört fast. Jag har blivit bekräftad. TACK!”

* * *

”Mycket inspirerande. Synd att man inte är 30 år yngre och kunde börja om.”

* * *

”Hela dagen har haft elevers kompetens i fokus. Det är eleven vi ska bekräfta och inspirera. Se det positiva - inte hindren.”

* * *

”Att reflektioner är A och O i lärande.”

* * *

”Sorgsen över att vi har ett uppdrag som är 13 år gammalt men nytt för så många.”

* * *

”Man får aha-upplevelser om hur man själv arbetar och hur man kan ändra på det. Hur viktig den estetiska delen är går nog inte nog att poängtera. Vilken härlig atmosfär! Mycket berörande!”

* * *

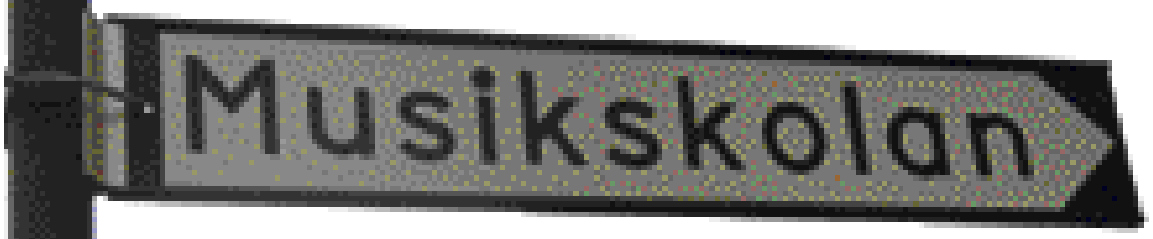
”Lysande, inspirerande och helt fantastiskt!”

* * *

Smockan besöker...

Örebro län

Örebro län består av så gott som hela landskapet Närke samt delar av Västmanland, Värmland, Västergötland, Dalarna och Östergötland. Länet är indelat i 12 kommuner och residensstad är Örebro, där också landshövdingen Sören Gunnarsson bor. Befolkningsmässigt är länet mest tätbefolkat i dess mellersta del med Örebro som mittpunkt.

Kumla Kulturskola - en skola som samverkar

Kumla Kulturskola är snart 40 år. En skola på den Närkingska slätten två mil söder om Örebro i en kommun på snart 20 000 invånare. Kulturskolan har 420 instrumentalelever och 20 ensembler.

Verksamheten består av blås, stråk, afro, gitarr, piano o sång, rytmik, brasslek och drama. I augusti, på skoltid, bjuds alla elever i åk tre till Kulturskolan för att prova på vår verksamhet. Dels för att möta oss i våra lokaler och för att alla elever ska få en möjlighet att prova på det vi kan erbjuda.

2005 blev musikskolan kulturskola. Kulturskolan fick då i uppdrag att bredda verksamheten i samverkan med grundskolan. Idag samverkar vi med det vi kallar Kulturprojekt. Grundskolan gör en ansökan till Kulturskolan för att ta del av kulturskolans resurser i musik, drama, film och rytmik. Tanken är att med hjälp av dessa kompetenser få fler sätt att redovisa ett aktuellt ämne på.

Kulturskolan ansvarar för ett nätverk mellan grundskolans musiklärare i syfte att vara ett bollplank och ett kompetenscenter med kompetensutveckling och kurser. TEMUS är en arrangörsgrupp som köper in professionella föreställningar. Gruppen består av representanter från grundskolan och Kulturskolan ansvarar för verksamheten.

Ht 08 startar Kumla ett eget gymnasium. Kulturskolan har fått uppdraget att ansvara för en del av musikundervisningen. Dels i gruppspel och att använda kompetensen från kulturprojekten i gymnasiets undervisning.

Från en tidigare genomförd Karneval i Kumla.

I framtiden ser vi en utveckling av kulturprojekten till att fler ska få möjlighet att delta, att vi får in bild och film som ämne i vår verksamhet. Vi ser att samverkan med andra skolor kommer bli en framgångsfaktor framöver.

Musik och kulturskolorna i Kumla, Hallsberg och Askersund har ett starkt samarbete sedan sju år tillbaka. Vi har samverkat runt tjänster, fortbildning, utvecklingsfrågor, läger, konserter med mera. Personalen träffas två till fyra gånger per termin. Vartannat år har vi en gemensam konsert med ca 350 medverkande i en sprakande show.

Idag har vi gemensam kammarorkester, ungdomssymfoniker. Även våra vuxenorkestrar har gått ihop, en samverkan som varit framgångsrik för våra verksamheter. Viktigast av allt är att våra elever har fått en bättre variation och bättre kvalitet i sin utbildning.

Mats Öhlund, kulturskolechef

Repetition inför den gemensamma showen "My Sharona" med musik/kulturskolorna i Kumla, Hallsberg, Laxå och Askersund.

Örebro Kulturskola - en samlingsplats för det lekfulla och det kreativa

Förra året firade Örebro Kulturskola 50 år, vi talar alltså om en anrik verksamhet men också en 50-åring som lyser av vitalitet och kreativitet. Örebro kulturskola bjuder barn och ungdomar på kulturella uttrycksformer inom bild, dans, musik och teater.

Örebro kulturskola är en bred kulturskola. Det betyder att skolan har satsat på både bredd och spets inom ämnesundervisning och att det sker en mängd olika aktiviteter utöver den. Men att kulturskolan är bred betyder också att den ska vara tillgänglig för alla barn och ungdomar i kommunen.

Skolan har 65 tillsvidareanställda lärare och ca 2 100 elever inskrivna på ämneskurs och vid sidan av ämneskurser når skolans aktiviteter ut till lika många. Organisatoriskt tillhör kulturskolan en förvaltning med enheter som bibliotek, fritidsgårdar, stadsdelsutveckling och stadsarkivet. I samma enhet som kulturskolan ingår också Örebro konsthall och den kommunala biografen Bio Roxy.

Skolans huvuduppdrag är att bidra till att utveckla stadsdelar, utveckla ämnesundervisningen och att vara en pedagogisk samverkanspart till reguljär skola. Diskussioner och arbete kring hur man når "nya grupper" pågår ständigt, parallellt med ett pedagogiskt utvecklingsarbete.

En utmaning ligger i att balansera att vissa ämneskurser har långa köer medan andra inte har det. Det skolan erbjuder ska matcha det som eleverna efterfrågar. Att det finns en korrelation mellan det som exponeras i medier och vad ungdomar efterfrågar syns inte minst i ämneskursen dans. En utmaning ligger således i att nå ut till barn och ungdomar, så att de får möjligheter att prova på. Det finns få som väljer något som man inte känner till.

När det gäller arbete ute i reguljära skolan sker ett antal insatser, bland annat "Kultur för lust och lärande", som har som mål att lyfta fram lärandet som en skapande process, vara ett redskap för kommunikativa och kreativa lärprocesser och att förena konstnärlig gestaltning och demokratiska arbetsformer.

”Kulturteam” är en annan verksamhet, som går ut på att fyra kulturskolepedagoger, från våra olika inriktningar, är på en skola i sex veckor och arbetar fram en föreställning. Inom området ”Stadsdelsutveckling” sker en mängd olika insatser, bland annat steelpanspel. Grundtanken är att kulturverksamheter bidrar till att öka folkhälsan.

Nytt från och med 2007 är en verksamhet som går under namnet ”Kulturlek”. Verksamheten riktar sig till barn i årskurs 2 och går ut på att låta barn få prova på kulturskolans fyra olika uttrycksformer. Vid sidan av barnens rena kulturupplevelser är detta också en verksamhet som handlar om rekrytering.

En bred och tillgänglig skola betyder också att Örebro kulturskola har en väl fungerande verksamhet kring funktionshindrade barn och ungdomar. Det är väsentligt att alla utmanas utifrån sina egna förutsättningar. Verksamheten heter Kullagret. Örebro kulturskola deltar också i projektet Pascal, ett projekt som har deltagare från kulturskolor i hela Sverige, med fokus på funktionshindrade barn och ungdomar.

Som chef för Örebro Kulturskola är jag stolt över en verksamhet som har en fantastiskt engagerad och kunnig personal och duktiga elever som bidrar till att Örebro blir roligare att bo i. Skolan kan liknas vid en färgstark palett där förtecknen är kul och kreativt och där fortsättningen är fantasi.

Tommy Olsson,
enhetschef Örebro Kulturskola

Karlskoga kulturskola har ”Provapåverksamhet” för blivande musikanter.

Från Karlskoga kulturskolas dansverksamhet.

Karlskoga Kulturskola - en resa från musikskola till kulturcentrum

Året var 1947. Representanter för ortens konsertförening, som också inkluderade orkesterverksamhet, klev upp till stadens ledande politiker och förklarade nödvändigheten av att det per omgående startades en offentligt finansierad musikskola för att på så sätt säkra en rekrytering till orkestern.

Stadens politiker, som då liksom nu bestod av en klar majoritet av socialdemokrater, insåg uppenbarligen att konsertföreningens förslag var av godo. Inte nog med att den lokala blåsorkestern - likväl som den lokala symfoniorkestern - skulle få nya välutbildade medlemmar, såg naturligtvis ett socialdemokratiskt styre värdet av att alla barn skulle få möjlighet att lära sig spela ett instrument som minst lika värdefullt som orkesterrekryteringen. Folkhemsideologin och folkbildningsidealet förenades i förhoppningsvis bästa välljud!

Det var så det började - musikskolan i Karlskoga startade sin verksamhet bland de allra första i landet med en tydlig målsättning att få många och välklingande orkestrar! Utvecklingen gick uppenbarligen fort, för redan 1950 kan vi läsa om hur skolans elevorkester med ca 70-talet deltagare gör en radioinspelning i konserthuset i Göteborg.

Intressant att notera är att det vid denna tid inte förekommer någon undervisning på andra instrument än orkesterinstrument - dvs. de instrument som traditionellt förekommer i blås- och symfoniorkestrar.

Piano och gitarrer var bannlysta eftersom de skulle utgöra en allt för stor konkurrens för orkesterinstrumenten. Med andra ord tillämpades biltillverkaren Fords klassiska ord - ”kunderna får välja vilken färg de vill på bilen bara de tar svart”!

Med detta vill jag inte på något sätt raljera över de mål och strategier som tillämpades då. Istället kan jag bli ganska imponerad över hur ledning och lärarpersonal tillsammans lyckades driva en linje - orkester och ensembler - så konsekvent att man därigenom nådde en imponerande omfattning och kvalité. Karlskoga blev genom detta omtalad för sin fina orkesterverksamhet både vad gäller elevverksamhet och amatörverksamhet.

Den matematikbegåvade läsaren har redan förstått att skolan under 2007 firade sitt 60-års jubileum. Jag konstaterar att mycket av det som vi har med oss i vår ryggsäck från förr kan också återfinnas i dagens kulturskola. Vi är en stolt kulturskola!

Vi tror självklart på kulturens kraft för att utvecklas som människa likväl som vi tror på kulturens roll i samhällsbyggandet och i lärandet. Vi, eller rättare sagt våra förtroendevalda, har också förstått och respekterat att det krävs vissa förutsättningar för att kunna omsätta visionerna om kulturens kraft till skarp handling. Den dåvarande musikskolan, nuvarande kulturskolan, har genom kloka politiska beslut fått betydligt fler verktyg att arbeta med än vad som fanns 1947.

I början av 1990, rättare sagt 1992, beslutades att musikskolan skulle organisatoriskt flyttas från skolsektorn till kultursektorn. Ett mycket strategiskt beslut som fått stora, och enligt min uppfatt-

ning, positiva konsekvenser. Jag kan föreställa mig att det fanns starka och olika uppfattningar i de beslutande organen om vad som var rätt och riktigt i denna fråga.

Naturligtvis fanns också olika uppfattningar om den saken hos oss anställda. Att lämna skolvärlden när vi hade en så stark skolidentitet i allt som omgav oss - lärare, scheman, lektioner, elever etc. etc. Allt andades skola. Att flytta till kultursektorn var för många riskfyllt och osäkert men också spännande och utmanande.

När musikskolan landade i kulturnämndens ansvarsområde växte kulturnämndens budget högst påtagligt och personalstyrkan blev mer än fördubblad! Från att ha varit lilleputten i skolans stora värld blev musikskolan en betydande del av en nämnds verksamhet. Vad det betyder för kommunikationen med både förvaltningsledning och nämnd kan var och en räkna ut. Vi blev hörda och vi blev sedda och vi fick möjlighet att närma oss våra visioner på ett betydligt mer konkret sätt!

Att musikskolan skulle omvandlas till kulturskola förefaller tämligen naturligt då skolan blev en del av kulturnämndens verksamhet. Självklart skall kommunens barn och unga ha tillgång till fler uttryck än endast musik.

1995 beställdes nya skyltar till skolans väggar. Den stolta musikskolan blev en lika stolt kulturskola! Jag minns själv så väl första gången jag svarade i telefonen - kulturskolan Per Sjöberg. Det kändes ovant men samtidigt så oerhört rätt! Biltillverkaren Fords syn på kundinflytande hade kommit på skam. Nu fanns bilen i betydligt fler färger än svart!

Resan från musikskola till kulturskola och till nuvarande funktion som kulturcentrum tog snabbt ny fart. En genomgående och bärande tanke från både förvaltningens och nämndens sida har varit och är tron på att samla de kulturverksamheter där kommunen är inblandad i under ett och samma tak.

Det finns till exempel tydliga samband mellan kulturskolans bildverksamhet och kommunens Konsthall liksom det finns tydliga kopplingar mellan kulturskolans pedagogiska verksamhet och amatörkulturföreningarna. Allt hör samman på ett eller annat sätt! Av den anledningen är idag det mesta av kommunens kulturengagemang samlat hos kulturskolan.

Den pedagogiska verksamhetens frivilliga ämneskurser med 1 200 elevplatser är fortfarande störst både vad gäller personal och ekonomi. Men i vår kulturella näringskedja återfinns också bidrag till kulturföreningarna, personellt stöd till kulturföreningsverksamhet, samordning av kulturevenemang, programverksamhet, ansvar för kommunens Konsthall, inköp av professionell kultur till obligatoriska skolan etc. Allt hör samman och bidrar till att kunna förverkliga vår vision om kulturens bärande kraft för individen och samhället!

Resan från musikskola till kulturskola till kulturcentrum fortsätter förhoppningsvis med nya resor mot nya stationer! Var och när och hur står kanske skrivet i stjärnorna....?!

Per Sjöberg, kulturchef

En slagverksensemble från kulturskolan i Hällefors konserterar.

Cirkuskonster i Hällefors kulturskola.

Hällefors kulturskola - jästen i degen, inte grädden på moset

Hällefors Kulturskolas målsättning är att alla barn och ungdomar ska få möjlighet till eget skapande, kulturupplevelser och delaktighet i kulturlivet. Eleverna får kunskaper och färdigheter inom ämnena musik, teater, dans, bild och form - samt övriga estetiska verksamheter - och kan skapa förutsättningar för att de själva kan gå vidare i sin konstnärliga utveckling.

Kulturskolan ska stärka elevers självförtroende och främja gemenskap och kreativitet; stödja elevers utveckling till att vara lyhörda i olika situationer, och ge förutsättningar att kunna uppskatta och ta del av andras konstnärliga utövande. Kulturskolan ska också stimulera barn och ungdomar samt övriga kommuninvånare till olika kulturella uttrycksformer i föreningslivet och på sin fritid.

Vårt samarbetar med grundskolan har flera orsaker: vi ska uppmärksamma och utveckla barns spontanitet, kreativitet, nyfikenhet och lust att upptäcka, lära och uttrycka sig; vi ger förutsättningar för barnen/ungdomarna att gestalta kunskap och tankar genom estetiska verktyg och uttryck; vi skapar sammanhang i lärandet och växandet genom gemensamma projekt och tema; vi ger barn och ungdomar möjlighet att pröva och utveckla olika inlärnings- och uttryckssätt och på så sätt finna verktyg för sitt livslånga lärande - och vi skapar reella förutsättningar för att alla ska kunna använda sin yttrandefrihet

”Kultur i skolan” innebär att Kulturskolan har fått ett uppdrag som går ut på att alla barn i Hällefors får undervisning i dans i år 1, förberedande musik i år 2, bild i år 3, klassorkester i år 3 och drama/teater år 4.

Som fördjupningsmöjlighet kan eleverna kan välja bild, dans, drama/teater och musik under elevens val. I årskurs 3-5 som uttrycksform i ett tema, varje skola har utformat sitt upplägg. I årskurs 6-9 för att fördjupa sig i ämnet.

Under 2007 har alla elever i årskurs 6-9 erbjudits en profil inom elevens val med inriktning mot skapande, eleverna har kunnat välja för ett helt läsår. En fjärdedel av eleverna, ca 90 ungdomar valde profilen Skapande under hösten 2007.

Kulturskolan ansvarar också för bild- och musikundervisningen i årskurs 4-5. Från höstterminen 2007 ansvarar kulturskolan för ämnet musik även i årskurs 6-9.

Den frivilliga verksamheten inom kulturskolan erbjuder bild, dans, teater/drama, sång, körsång och möjlighet att spela olika instrument.

Ca 30 % av eleverna i åldern 9-15 spelar ett instrument inom den frivilliga verksamheten. 3 % spelar teater och 2 % är med i en bildgrupp. Dans engagerar 13 % av eleverna i åldern 8-15.

Kulturskolan driver två fritidsklubbar. Media och film, bildverkstad, teater, foto, dans och rock har funnits som återkommande aktiviteter.

Gymnasieskolan i Hällefors köper tjänster i form av kultur och skapande för individuella programmet, kärnämneskursen Estetisk verksamhet, karaktärskurser som Hotellet och dess aktörer och Rummet och dess aktörer samt individuellt valbara kurser som en kulturinriktning inom musik, bild, dans eller teater. Kulturskolan ger stöd med sin kompetens när gymnasieskolans elever planerar och genomför olika shower i samband med terminsavslut.

Under Barnkulturåret genomfördes en satsning för barn i förskolan och förskoleklass. Alla avdelningar inom förskolan och den öppna förskolan arbetade med en kulturpedagog en timma per vecka. Vår ambition är nu att verksamheten ska permanentas.

Personalen arbetat i tre arbetslag. Två av arbetslagen arbetar tillsammans med den obligatoriska verksamheten kring en skola/arbetsenhet och består av lärare med kompetens inom bild, dans, musik och teater.

Ett arbetslag arbetar i huvudsak med fritidsklubbarna och årskurs 6-9. Denna organisation underlättar för gemensam planering kring barnen och skapar möjlighet till utveckling och fördjupat samarbete mellan lärare i olika kulturämnen och mellan kulturskolans lärare och grundskolans lärare på en skola/arbetsenhet.

Marianne Sörenson, rektor

Rockkonsert i Hällefors.

Lindesbergs kulturskola - snart i nya lokaler

Lindesbergs kommun är en kommun bestående av flera mindre orter som Storå, Frövi, Fellingsbro och centralorten Lindesberg. Vi har tillsammans ca 23 000 invånare.

Kulturskolan bedriver en bred verksamhet och alla kommunens musiklärare är anställda av kulturskolan, vi bedriver därigenom verksamhet inom kommunens all skolverksamhet.

Organisatoriskt hör vi till gymnasieskolan, Lindeskolan, och vi har ett tätt samarbete med Estetiska programmet med gemensam administration och skolledning. Flera av kulturskolans lärare utgör en viktig resurs för estetiska programmets musikinriktning.

Inom frivilligdelen undervisar vi på de flesta instrument (inklusive nyckelharpa och dragspel) samt dans och drama. Vår satsning Kultur i Skolan ger alla kommunens barn chansen att under en period prova på extra mycket inom dans, drama, stråk- & blåsinstrument, rockskola och bild. Den undervisningen sker under skoltid ute på grundskolorna.

I Lindesberg är det flera positiva saker på gång och det som kanske dominerar just nu är att kulturskolan kommer att få nya lokaler. De nuvarande lokalerna är inhysta i ett vackert gammalt hus placerat vid Lindesjön. Dessvärre är ändamålsenligheten inte lika bra som läget. Lokalerna fungerar inte längre för vår breda verksamhet.

Vi är väldigt glada för att våra politiker fattat beslut om att bygga om en del av gymnasieskolan och man satsar drygt 40 miljoner på att bygga om ett av husen på Lindeskolan. Vi kommer att få fantastiska lokaler med stora möjligheter att utveckla verksamheten.

Vägg i vägg ligger redan idag bildinstitutionen vid Estetiska programmet och programmets musikinstitution kommer att dela de nya lokalerna med kulturskolan. Vi kommer även att inhysa gymnasiets mediaprofil och det öppnar för spännande framtida samarbeten. De nya lokalerna kommer att innehålla särskilt anpassade lokaler för en modern kulturskola, där akustiken inte minst kommer att kräva omsorg och kreativitet. Vi får en aula för ca 110 åskådare, byggd som en black box.

Man kommer också att bygga en ny arenahall vid Lindeskolan. Satsningen är naturligtvis en följd av framgångarna inom handbollen samt att vi även har ett riksgymnasium för judo. Men det som är särskilt glädjande är att man kommer att bygga lokaler lämpliga för större kulturella evenemang och även lokaler anpassade för dans. Dansintresset är stort i kommunen och vi hoppas från i höst kunna anställa en danspedagog på heltid i samarbete med gymnasiet.

De flesta mindre kommuner i regionen tappar innevånare, utom Lindesberg. Utan att ha gjort någon djupanalys vågar jag hävda att kommunens vilja att satsa på kulturen är en tillväxtfaktor. Kommunen vill vara en attraktiv plats att bo i och kulturskolan spelar en viktig roll för människors val av kommun. Grannkommuner som lagt ner eller skurit ner i sina kulturskolors verksamhet tappar innevånare.

Torleif Ander, kulturskolechef

HÖGSKOLA FÖR MUSIKPEDAGOGIK
SMI

SOMMAR/HÖSTKURSER

Välj bland många
inspirerande kurser

NY TEXT!

FRISTÅENDE KURSER LÅ 07/08

Musikhistorisk form- o. stilanalys 30 hp
Instrumentalundervisning i klass 7,5 hp
Musik och rörelse med små barn 7,5 hp
Partiturstudier o dirigering 30 hp
Estetiska lärprocesser 7,5 hp
Konstarter i samverkan 15 hp
Den levande rösten 7,5 hp

Ungefär hälften av medlemmarna i Örebro kulturskolas kammarorkester kommer från Betelkyrkans musikskola. Bara en kille i orkestern, medan orkesterledaren till vänster Sten-Göran Thorell och skolans rektor (en av två) Lars Hilmersson är män. Var är alla grabbar?

Hög insats för musikundervisning

Örebros satsning på att engagera så många som möjligt i kulturaktiviteter har lett till villkorade avtal med kulturföreningarna.
Betelkyrkans musikskola bedriver numer suzukiundervisning för muslimska barn i invandrartäta områden. Men insatser och höga avgifter väcker frågor.

Enligt kulturchefen Alf Lindblad fördelas 14 miljoner kronor per år till kulturföreningarna i Örebro. Hälften går till studieförbunden, som han uppger är den största kulturarrangören i kommunen.

Ofta samarbetar studieförbunden med andra föreningar. Så är fallet för amatörteaterföreningen Nya Teatern, som samarbetar med Studiefrämjandet. Nya Teatern får 600 000 kronor per år i verksamhetsbidrag för knappt 300 medlemmar. Det kommer alltså bidrag från två håll - direkt och indirekt. Nya Teatern ska ge minst två föreställningar per år i ytterområdena.

Projektet Ung Peng för ungdomar från 13 till 24 år innebär ett bidrag på som mest 5 000 kronor för arrangemang som de själva håller i. Svar på ansökan kommer på en vecka.

- Vi satsar på att stötta och stimulera till aktiviteter. Tidigare var det kommunens tjänstemän som arrangerade, säger Katarina Strömgren Sandh, enhetschef för kommunens stadsdels- och kulturutveckling.

Samverkan är ett nyckelord och att hitta nya grupper ett mantra.

- Det är ett verktyg för att få folk delaktiga i samhällsutvecklingen, förklarar Alf Lindblad. Vi har inga uttalade antidrog-kulturprojekt, men hela kulturskolan är ett förebyggande arbete. Aktiviteterna ska locka mer än drogerna.

I Örebro tas beslut om kulturskolan och andra kulturfrågor av kultur- och medborgarnämnden, som efter förra valet har ett borgerligt styre. Ny ordförande i nämnden är Behcet Barsom, kristdemokrat med en låg profil när det gäller religion.

- Kultur är en gemensam aktivitet oavsett bakgrund. Det är inte religionen som är det viktiga, betonar han.

Familjer lånar ut pengar till musikskolefond

Baptistförsamlingen Betelkyrkans musikskola har merparten av sin undervisning i lokaler i centrum. Skolan är en av 32 kulturföreningar som får bidrag. Man är inne på det sista året av ett treårigt avtal som ger 325 000 kronor per år. I gengäld ska Betelkyrkans musikskola undervisa i musik i de invandrartäta stadsdelarna Vivalla och Oxhagen, där många är muslimer.

För att få delta i instrumentalundervisningen måste elevens familj betala en insats på 5 000 kronor till en musikskolefond. Pengarna betalas tillbaka när eleven slutar. En terminsavgift på 2 900 kronor ovanpå det gör att frågor väcks om kurserna verkligen är till för alla, oavsett bakgrund.

- Beslutet om avtalet fattades av den tidigare majoriteten. Vi pratade om att det var suzukimetoden som var det viktiga. Det är bra att det finns en mångfald, förklarar Katarina.

Betelkyrkans musikskola hade en topp 1997/1998 med över 400 elever. Nu har man knappt 300, inklusive de elever som finns i stadsdelarna. Bara cirka 120 elever deltar i instrumentalundervisningen, som inte enbart bedrivs enligt suzukimetoden. Skolan saknar exempelvis en pianopedagog med suzukiutbildning.

Är avtalet ett sätt att bevara Betelkyrkans musikskola?

- Nej, den kompletterar kulturskolans verksamhet. Musikskolefonden sågs som en komplikation när avtalet skrevs, men den tidigare nämnden valde att stödja verksamheten eftersom den tillför kommunen något, säger Alf.

Enligt rektor Börje Ström på Betelkyrkans musikskola finns det 1,1 miljoner kronor i fonden. 500 000 kronor är insatser som ska betalas tillbaka. Resten, 600 000 kronor, är avkastning på kapitalet samt gåvor.

Pengarna används inte för att exempelvis sänka de höga terminsavgifterna. De finns där som en buffert. Golfklubbar är ofta uppbyggda på samma sätt, med krav på både en insats och årsavgifter.

Är det rimligt att ge bidrag till en kulturförening som har så mycket pengar?

- Vi har en arbetsgrupp som håller på

Bagatell 1
Från 7 500 kr

En vagn kommer lastad …
• Med världens mest sålda notställ
• Liten vagn + 12 notställ – 7500 kr (exkl. moms)
• Stor vagn + 18 notställ – 10 000 kr (exkl. moms)
• Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ
Läs mer på **Bagatell 2**
Bagatell musikprodukter
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

att se över bidragen, framhåller Behcet.

En av de nya ledamöterna i kulturnämnden är just Börje Ström, som också är Betelkyrkans församlingsmusiker. Han representerar folkpartiet. Praxis är att ledamöter som är jäviga i någon fråga får lämna möteslokalen. Kulturchefen Alf Lindblad bekräftar att så kommer att ske.

- Det är inte ovanligt att ledamöterna är engagerade.

På Svenska Suzukiförbundet säger ordföranden Sven Sjögren att suzukiskolorna i landet har olika organisationsformer.

- Det är väldigt ovanligt att ha insatser. Vi vill helst att suzukipedagogiken kommer in i den kommunala musikskolan. Så fungerar det i Gislaved och Bollnäs.

Han bekräftar att terminsavgifterna brukar ligga på samma nivå som i Örebro.

Inför årets RUM-festival i Örebro, då

Suzukiundervisning i fiol i Betelkyrkans musikskola. Rörelser övas in och utförs gemensamt av 4–5-åringarna i nybörjargruppen i fiolspel.

RUM firar 30-årsjubileum, gör kommunen en extra satsning med pengar från flera nämnder.

- Det är inte bara kulturpengar, säger Katarina, som sitter i den arbetsgrupp som förbereder firandet.

- RUM-festivalen är mer än en kulturell aktivitet. Kulturen är en kraft för att göra Örebro attraktivt, framhåller Alf.

Text och foto: Ann-Sofie Öman

Ljust läge för Örebro kulturskola

Örebro kulturskola är en traditionell kulturskola som precis som andra kommunala kulturskolor styrs av politikernas beslut. Men till skillnad från många andra kommuner ser läget ljust ut i Örebro.

Några sparkrav har inte aviserats. Avgiften för ämneskurserna sänktes inför 2006 efter ett beslut av den tidigare politiska majoriteten. Inkomstbortfallet kompenserades med ett större anslag. Men den sänkta avgiften ledde inte till fler elever - det var fullt redan som det var.

- Vi har kö till piano, rockinstrument och akustisk gitarr. Vi försöker ta in extra på elgitarr genom gruppundervisning. Det finns pedagogiska vinster att göra genom specialisering i grupper, säger Lars Hilmersson, som är en av två rektorer på kulturskolan.

- Vi har samma lärarresurser, förtydligar Annica Andersson, som är den andra rektorn.

Utöver ämneskursundervisningen för 2 100 elever ska kulturskolan fungera som resurs för stadsdelsutveckling, skolor och fritidsgårdar, i projekt som Kultur för lust och lärande. Sedan 1992 har man särskilda ämneskurser för funktionshindrade barn.

- Vi går ut med riktad information bland annat till särskoleklasser, säger Annica.

- Målet är att nå alla barn, inflikar Lars.

- Även de som traditionellt inte kommer hit, fortsätter Annica.

Samverkan med Betelkyrkan

Många av de barn som börjar i Betelkyrkans musikskola går över till kulturskolan, inte minst för att få spela i orkester. I kulturskolans kammarorkester har ungefär hälften lärt sig spela sitt instrument enligt suzukimetoden i Betelkyrkans musikskola.

- Vi konkurrerar inte, det är en annan pedagogik. Vi har en fiollärare här som också undervisar i Betelkyrkans musikskola. Finns det möjlighet att samverka, så gör vi det, säger Lars.

Tanken på att ha en musikskolefond som man har i Betelkyrkans musikskola ter sig främmande för dem. De kände inte till att fonden fanns och reagerar olika på uppgiften.

- Det är privat, då råder marknadens villkor, tycker Lars och ser affärsmässigt på saken.

Annica har kommunallagen i tankarna och undrar om det ens skulle vara möjligt för en kommunal kulturskola att göra så.

Jubileum för RUM

I fjol firade Örebro kulturskola 50-årsjubileum. Kulturskola blev den gamla musikskolan 1993. I år är det dags för nästa jubileum. Kulturskolan sitter med i styrgruppen som förbereder firandet av RUM:s 30-årsjubileum. Innebär RUM-festivalen merarbete för er?

- Nej, det gäller lokalerna. Vår personal kan arbeta extra för RUM, som ett uppdrag, säger Lars.

Ett samarbete som de särskilt vill framhålla är de gemensamma produktionerna med Länsmusiken/Svenska Kammarorkestern.

- De har en barnproducent sedan 2-3 år. Vi samarbetar mer och mer, med barn och för barn, säger Annica med tydlig glädje i rösten.

- Det är en professionell orkester som släpper in våra elever i sin verksamhet. De är en förebild, menar Lars.

Text och foto: Ann-Sofie Öman

Kulturchefen Alf Lindblad (till vänster), enhetschefen Katarina Strömgren Sandh och ordföranden i kultur- och medborgarnämnden Behcet Barsom (kd) tycks trivas framför den kinesiske konstnären Zangs målning på kulturchefens kontorsrum.

FAKTA

Några exempel på kulturkursutbudet i Örebro. Priserna avser en termin.

Örebro kulturskola,
kommunens kulturskola med ca 2 100 elever
Alla ämneskurser 350 kronor. Musik, teater, dans och bild från 9 år till och med gymnasiet. Barndans från 4 år och barnkör från årskurs ett. Ämnes- och andra kurser för funktionshindrade. Instrument kan hyras för 350 kr.

Nya Teatern, amatörteaterförening
med knappt 300 medlemmar
Medlemsavgift per år 100 kr. Teaterkurs barn och ungdom, nybörjare 725 kr, fortsättning 800 kr. Teaterkurs vuxna, nybörjare och fortsättning 925 kr. Samarbete med Studiefrämjandet.

Medborgarskolan, studieförbund
Musik, gruppundervisning 1 150 kr. Enskild undervisning i piano från 1 730 kr, övriga instrument från 1 490 kr. Eleverna ordnar själva instrument.

Betelkyrkans musikskola med knappt 300 elever
Insats på 5 000 kronor krävs för instrumentalundervisning, som i huvudsak ges enligt suzukipedagogiken. Undervisning i violin, cello, tvärflöjt, piano och körsång.
Instrumentspel 2 900 kr, barnmusik 550 kr, barnkör 250 kr, pop- och rockverkstad 975 kr, folkmusikgrupp och vuxenkör 450 kr. Eleverna ordnar själva instrument. Samarbete med studieförbundet Bilda.

Teckenspråkig kulturskola startad i Örebro

Vecka 10 drog man igång - Sveriges första teckenspråkiga kulturskola. Men man betonar att skolan inte bara är öppen för döva eller hörselskadade.

I ett samarbete mellan ABF, Specialskolemyndigheten, Dövas förening i Örebro län och Örebro kommun - och med ekonomisk hjälp av Allmänna Arvsfonden - har Örebro Teckenspråkiga Kulturskola nu startat sin verksamhet. En skola som är öppen för alla barn och ungdomar som vill kommunicera på teckenspråk.

- Vi är alltså inte bara till för dem som är hörselskadade eller döva, skolan är även tillgänglig för hörande, säger projektledaren Anna Öjebrandt, som är mycket glad över att få vara igång.

- Vi är otroligt glada för att vi har möjlighet att göra något. Som rörelsedramalärare på Birgittaskolan har jag närt en dröm väldigt länge. Jag såg att utbudet av kultur inte var så stort för de här eleverna. Det finns inga amatörteaterföreningar och glappet till Riksteaterns Tyst teater är stort. Jag såg behoven när barnen kom till mig och jag kände att man måste kunna erbjuda dem mer.

Stor målgrupp

I Örebro finns många teckenspråkiga barn och ungdomar, dels de med hörselskada eller dövhet, dels barn till döva föräldrar eller barn som har teckenspråkiga syskon. Hit söker sig ungdomar från hela landet för att studera.

De ungdomar som kommer till Örebros riksgymnasium för döva/hörselskadade har inte rätt att gå på Örebro kulturskola. I den kommunala kulturskolan kan bara kommuninvånare antas.

- De här eleverna har precis samma rätt som andra att få sin kulturpeng. De går fyra år på gymnasieskolan här men har inte samma möjligheter som hörande barn, det är pinsamt.

Men nu får de möjligheten, i teckenspråksskolan får även icke-örebroare vara med.

Trots att det inte finns särskilt gott om teckenspråkskunniga pedagoger har man i Örebro lyckats riktigt bra med att knyta till sig kvalificerad personal.

- Det känns viktigt att eleverna får utbildning på sitt språk, att de kan ha direktkommunikation med kursledaren. Vi måste se till att det blir kvalitet på det här, vi ser också att vi kan få det i hamn.

Hoppas på adoption

Efterfrågan kommer att styra kursutbudet och nu i vår erbjuds ett kursutbud inom dans, teater, bild och form samt nycirkus i samarbete med Pennybridge Cirkusskola.

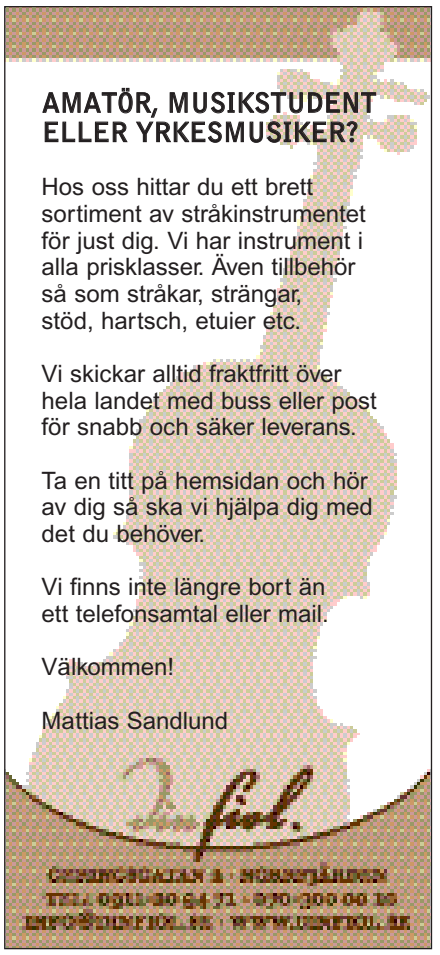
- Nycirkus är en visuell konstform som jag tror jättemycket på.

Syftet med den teckenspråkiga kulturskolan är att starta en långsiktig verksamhet med samma kvalitet som Örebro kulturskola. Stödet från Allmänna Arvsfonden räcker i tre år och under den tiden är ABF huvudman för skolan.

- Därefter hoppas jag att den kommunala kulturskolan, som vi naturligtvis samarbetar med, ska adoptera projektet, säger Anna Öjebrandt.

Nils Ågren

Annons
NOTFABRIKEN
212 x 110 mm

Musik och äventyr i skogen

Musikskolan i Uppsala har för vana att på våren bjuda in alla lågstadiebarn i Uppsala till allsångskonsert. 4 400 barn från kommunens alla hörn kom till den nya Konsert & Kongressanläggningens stora sal.

Den traditionella allsångskonserten brukar äga rum i universitetsaulan men i år har man för första gången kunnat spela upp i den nya Konsert & Kongressanläggningen. De många barnen som kommer till de fyra konserterna är väl förberedda och kan sju utvalda sånger utantill.

Föreställningen inleds med att ekorren Ekke (Johanna Nyström) kommer in på scenen och strax ljuder härlig allsång till ackompanjemang av en symfoniorkester bestående av skogens alla djur.

Strax kommer den okynniga hackspetten Hackis (Sofia Lucas) in och ställer till med viss oro eftersom han vill hacka hål i allt trä. Det finns många instrument av trä....

Plötsligt smyger man så in en instrumentdemonstration, men när man kommer till bleckblåsinstrumenten stöter Hacke på ett överraskande problem, att hacka hål i en tuba går ju inte.

Efter att snabbt ha bekantat sig med hela orkestern blir det allsång, publiken aktiveras med jämna mellanrum. Örjan älg (Kerstin Hellsing) får problem och protesterar. Någon har plockat alla skogens bär.

Det visar sig vara en häxa (Malin Nilsson) som jagas runt i hela salongen till barnens stora förtjusning. Hon bor i en jättestor svamp och har problem med sin kvast som inte vill flyga. Slutet på detta musikaliska drama blir helt enkelt att skogens djur skänker häxan en cykel som hon ska kunna färdas på till Blåkulla.

Orkestern under ledning av Fredrik Ström har hela tiden ackompanjerat och byggt upp stämningen. Ett mycket lyckat koncept med en handling hopsatt av Helena Parrow.

Text och foto: Kaj Anderberg

Sofia Lucas, Kerstin Hellsing, Johanna Nyström och Malin Nilsson.

Sångskatten i Västbergslagen

Fem lyckade konserter och omkring 1 000 deltagande barn. Allsångsprojektet Sångskatten blev sannerligen lyckat.

Allt började med en diskussion om att bevara och föra vidare vår samlade sångskatt och hur man kunde göra detta på ett bra sätt. Så småningom landade det i ett allsångsprojekt som riktade sig till årskurserna F-3. Att det blev just allsång var för att barnen skulle få uppleva den där känslan man bara kan få av att sjunga väldigt många tillsammans.

Bra sånger för barn finns det gott om. Det blev till slut en blandning av äldre och nyare barnsånger; från ett potpurri med sånger av Alice Tegnér via Trazan och Banarne till Mango Tango och lite smått och gott däremellan.

Efter en del övning var Sångskatten redo att möta sin publik. Alla skolor fick information och en inbjudan att komma till någon av de fem konserterna. De flesta nappade på idén och fick några veckor innan det var dags sångtexter och en skiva med alla sångerna att öva till.

På konsertdagen fick de sjunga tillsammans med ett hav av barn, en liten kör och två allsångsledare - allt till kompet av en riktig orkester, bestående av musiklärarna och några äldre elever, med specialskrivna arrangemang.

Mellansnacket bestod av mer eller mindre teatraliska inslag, som byggde på en sångskattkista med olika paket. Det första paketet var till Alice Tegnér, som berättade om hur hon sjöng tillsammans med sina söner och grannbarnen.

Vidare diskuterade Magnus och Brasse bokstäver och Trazan och Banarne funderade över trummorna i den nyinköpta synten. Allsångsledarna hade spindelfobi och var sugna på blommig falukorv och i Mango Tango dök en danslärare upp och alla barnen fick dansa tango i stolsraderna.

Resultatet blev en lyckad vecka med fem höjdarkonserter. Sammanlagt deltog ca 1000 barn och efteråt skickade flera skolor teckningar som barnen gjort av sina upplevelser.

Västerbergslagens Dans- & Musikskola är den gemensamma dans- och musikskolan för Ludvikas och Smedjebackens kommuner, som bildades 2001.

Text och foto: Marie Enegarn

”Intensivt, lärorikt och tankeväckande”

Mellanledare - finns de?
Svaret är ja - de finns, och drygt trettio av dem kom till en tredagars ledarutbildning i Stockholm i februari.

Vad är då en mellanledare? De visade sig att de har titlar som: samordnare, lagledare, ämnesgruppsledare, projektledare, konstnärlig ledare, planeringsledare etc. Det är således en brokig skara ledare som finns ute på musik- och kulturskolorna, men det gemensamma är förstås att de alla har en begränsad ledarfunktion som oftast definieras som ansvar för en grupp lärares arbete och utveckling - eller som ansvar för en del av skolans generella ledningsarbete.

Vilka frågeställningar vill du ha svar på under utbildningen? Den frågan besvarade deltagarna innan utbildningen och de vanligaste frågeställningarna var:

- Hur hanterar man balansgången mellan att vara lagledare och kollega?
- Hur jag själv kan växa som ledare, hitta mina bra/svaga sidor.
- Hur får man alla i laget att ta ansvar och vara delaktiga?
- Hur långt sträcker sig våra befogenheter och vårt ansvar innan det lyfts vidare till chef/rektor?

Deltagarnas åsikter

Ambitionen med utbildningen var förstås att besvara ovanstående frågor och ungefär femtio till minst lika viktiga frågeställningar. Vi varvade föreläsningar med gruppdiskussioner och arbetet var intensivt och engagerat och vi hade mycket kul tillsammans.

Vad tyckte deltagarna om utbildningen? Några deltagaråsikter:

”Intensivt, lärorikt och tankeväckande. Kursen har gett mig redskap som jag kommer att använda i mitt arbete. Något har jag redan börjat använda, en del annat ska vi arbeta vidare på för att få in det i vår verksamhet.”

Hervor Schweidenbach, Danderyds Kulturskola

”Kursen var ett mycket bra tillfälle att nätverka samtidigt som man fick övergripande kunskap om förhållningssätt, organisation och ledarskap.”

Åsa Eriksson, Alingsås kulturskola

”Intressant att möta andra med ungefär samma uppdrag som en själv och tänka högt tillsammans.”

Daniel Eriksson, Örebro kulturskola

”Jag tycker att det var tre dagar fullmatade med mycket givande diskussioner och föreläsningar om hur vi tillsammans i vår verksamhet kan gå vidare, utvecklas och möta framtiden. Dessutom kommer jag sent att glömma den kreativa fågelholkstävlingen.”

Elisabeth Arnholdt-Olsson, Burlöv musikskola

Eventuellt ny utbildning

Redan när CLS-utbildningen startade för åtta år sedan diskuterade SMoK och jag om det eventuella behovet av att utbilda även andra ledare i musik - och kulturskolorna. Vi var länge osäkra på behovet och det dröjde således många år innan vi kom till skott.

Deltagarreaktionerna tyder på att det finns ett fortsatt behov av denna typ av utbildning. Vi kommer dock att göra en ordentlig utvärdering och därefter tar SMoK ställning till en eventuell ny utbildning hösten 2008. Blir det ett positivt ställningstagande återkommer jag och SMoK innan sommaren med en ny inbjudan.

Håkan Jönsson, konsult
Foto: Dag Krafft

Bagatell 3
KLAVERNOTSTÄLL

”Nothajen” slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

Åttonde gången för

Youth Jazz Festival

Tolvan Big Band håller konsert och flera av medlemmarna är även kursledare under festivalen.

Tre dagar med seminarier, workshops, konserter - och dessutom SM för storband och jazzensemble. 3-5 april är det dags igen för Sveriges största ungdomsjazzfestival i Linköping.

Youth Jazz Festival har genom åren lyckats locka till sig några av landets främsta jazzmusiker för sina workshops och seminarier. I år kommer till exempel sångerskan Gunilla Hedin, saxofonisten Jonas Knutsson, saxofonisten Per Thornberg, gitarristen Tommy Lakso, pianisten och storbandsledaren Daniel Nolgård samt trumpetaren Fredrik Norén.
Fem medlemmar ur Tolvan Big Band står också som kursledare - Cennet Jönsson, Peter Asplund, Vincent Nilsson, Lennart Gruvstedt och bandledaren Helge Albin.

- Det är fantastiskt att få göra något för ungdomarna, den här festivalen är ett jättefint initiativ. Samtidigt är det ett mycket bra tillfälle att förnya jazzpubliken så att jazzen får leva vidare genom ungdomar som vill spela den här musiken, säger Helge Albin.

Tolvan Big Band kommer också att hålla en konsert, vilket också duon Jonas Knutsson (saxofon) och Johan Norberg (gitarr) gör.

- För tredje året i rad har vi ett professionellt storband. Vi ska ta hit de främsta vi har i landet och det blev Tolvans tur i år, säger festivalarrangören Mikael Sundvall på Limelight.

Ungdomskursen riktar sig till unga musiker på kultur- och musikskolor samt estetprogram och startar på torsdag kväll med jam. Sedan blir det workshops, clinics och konserter under fredagen.

På lördagen fortsätter Youth Jazz Festival med Storbands-SM för ungdomar samt jazzensembletävling. Samtliga tävlande spelar inför festivalens jury som består av professionella jazzmusiker och jazzpedagoger.

Tävlingarna består av två klasser. Storbanden är uppdelade i länsstorband och musik/kulturskoleband, jazzensemblerna är delade mellan elever på kultur/musikskola och estetprogram för de yngre och elever på folkhögskola och uppåt för de äldre.

- Vi hade 19 storband och 24 jazzensembler ifjol. Totalt var det omkring 500 ungdomar från hela landet här förra året och intresset växer ständigt, berättar Mikael Sundvall. Det är också skoj att folkhögskolorna kommer så att våra elever på musik- och kulturskolorna får se vad som kommer efter att de har gått ut grundskolan.

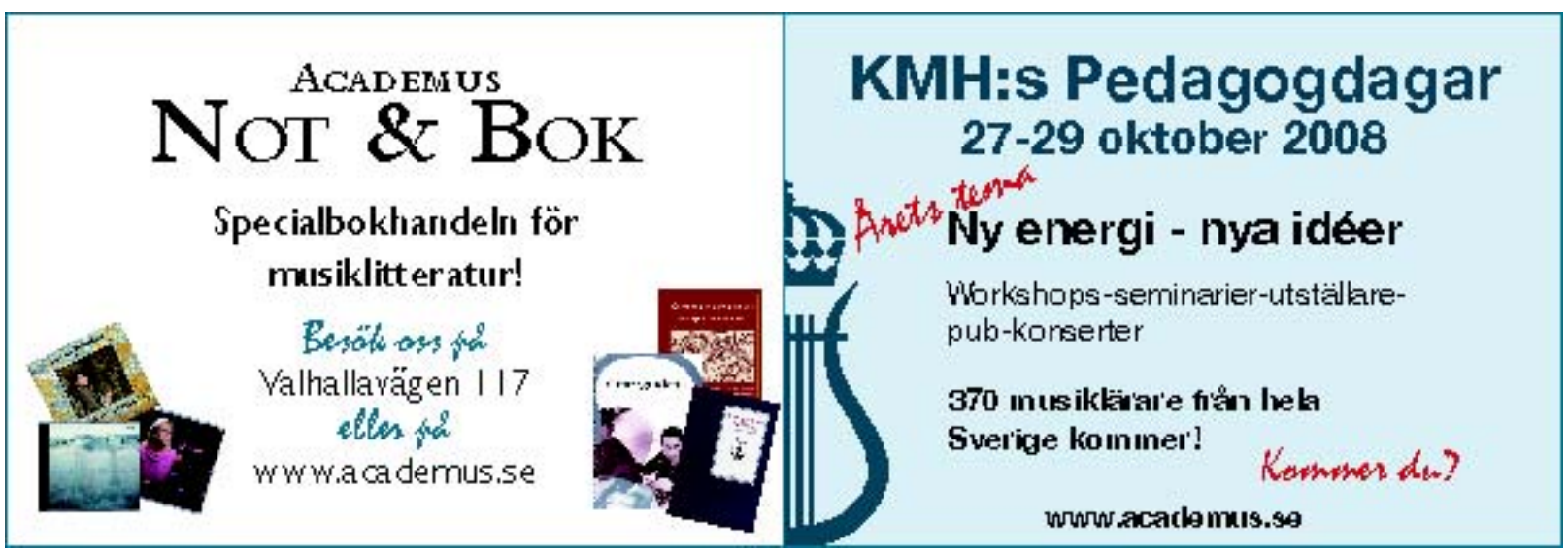
Nytt för i år är att man samarbetar med Sveriges Jazzriksförbund, som har lagt sin jazzlärarträff i samband med festivalen.

- Det finns bara positiva sidor med det. Vi kan samköra föreläsare och samtidigt kan lärarna, som är på plats med sina elevorkestrar, se till att få fortbildning.

Man samarbetar även med Linköping Jazz & Bluesfestival, som hålls lördag 5 april. Där medverkar bland andra Viktoria Tolstoy, Nils Landgren och Magnus Coltrane Price, Nisse Hellberg, Claes Jansson, Svante Thuresson och Bohuslän Big Band.

De fyra vinnarna i SM-tävlingarna får också äran att spela på festivalen. Dessutom delas ett antal individuella priser ut.

Nils Ågren

Dans i Knivsta.

Knivsta startar kulturskola

Till hösten startar verksamheten i helt nystartade Knivsta kulturskola. Kurser i musik, dans, bild, samt drama/teater kommer att erbjudas för alla från 0 till 20 år.

Henrik Littmarck, enhetschef för Häsleby/Spånga på Kulturskolan Stockholm, blir den som ska leda den nystartade kulturskolan. Han tillträder sin tjänst den 1 april.

Hur går förberedelserna?

- Jag är inte så mycket inblandad än men vi har lagt ut möjligheten att anmäla sig till skolan. Däremot börjar vi rekrytera personal när jag tillträder.

Hur går dina tankar kring starten av en ny kulturskola?

- Det är väldigt roligt naturligtvis. Det känns inspirerande att rekrytera nya medarbetare och det blir roligt att kunna erbjuda jobb inom den här branschen. Min känsla är att det finns väldigt många välutbildade där ute som inte har ett fast jobb. För att få en bred verksamhet kan vi inte kunna erbjuda så många heltidsanställningar, men det beror förstås också på vilken kompetens de sökande har.

www.noter.eu

Brett utbud

Knivsta kulturskola kommer att erbjuda kurser för alla från 0 till 20 år i fyra olika inriktningar: bild, dans, drama/teater och musik. Gemensamt för samtliga kurser är lektionsgarantin på 28 gånger per läsår för den terminsavgift som gäller för respektive kurs.

Musikundervisning erbjuds på gitarr, elgitarr, elbas, piano, trumset/slagverk, solosång, blockflöjt, klarinett, saxofon, trumpet, tvärflöjt, cello samt fiol. Terminsavgiften har man satt till 1 200 kronor, med syskonrabatt och fler barn i samma familj spelar.

Enligt planerna startas åtta dansgrupper till höstterminen: barndans/dansmix för barn mellan 5 och 7 år samt showdans/jazzdans och streetdance för barn och ungdomar 7-20 år. Terminsavgiften är satt till 800 kronor. Samma avgift gäller teater och drama, som erbjuds från 6 års ålder.

Satsning på de yngsta

Kulturskolan ska också ha småbarnsrytmik, som vänder sig till föräldralediga med barn upp till 2 år. Från 4 år ska barnen ha möjlighet att själva komma till kulturskolan för musiklek, som ska ses som ett förebyggande sätt att komma igång med musicerandet och göra det lättare att senare börja spela ett instrument.

Dessutom erbjuder man ett ”prova på-år” för barn som går första och andra skolåret. Här får barnen möjlighet att prova på de instrument som finns i kursutbudet för att lättare kunna välja det instrument som passar bäst.

Finns det något speciellt som kommer att utmärka just Knivstas kulturskola?

- Nej, det får framtiden utvisa. Skolan formas utifrån vad allmänheten uttrycker för intressen, och beroende på vad vi kan rekrytera för folk. Vi räknar med ett brett ämnesutbud.

Hur många elever planerar ni för?

- Det är svårt att spekulera innan vi fått in anmälningar. Vi har ett hundratal barn som för närvarande går i Uppsala kommunala musikskola, en tjänst som Knivsta köper av Uppsala. Dessa barn kan man förstås räkna med att vi tar över.

Vad betyder en kulturskola för Knivsta?

- Jag vet inte så mycket om Knivsta än så länge, men jag uppfattar det som en expansiv kommun och det är förstås viktigt och rätt att starta en kulturskola idag. Nu ser jag fram emot arbetet och det ska bli kul.

Text: Nils Ågren
Foto: Bo Gyllander

Pedagogpriser

Kungliga Musikaliska Akademien har i samarbete med Kempe-stiftelserna gett Musikhögskolan i Piteå uppdraget att utlysa 2 st pedagogpriser om vardera 25 000:- för 2008.
Priset delas ut till 1 träblåspedagog och 1 bleck-blåspedagog. Pristagarna skall verka i någon kultur- eller musikskola i Norrland.

Förslag på pristagare med bifogad motivering skall vara Musikhögskolan i Piteå tillhanda senast 5 maj:

Hans-Erik Holgersson
Musikhögskolan i Piteå
Box 744
941 28 PITEÅ

LULEÅ TEKNISKA UNIVERSITET

Annons 1/2-sida JUHL-Sørensen

Jonseredsskolan integrerar kulturämnena med skolans övriga undervisning, som i temaarbetet om Linné. Läraren heter Christina Svensson.

Lustfaktorn

- drivkraft till helhetstänkande för hela livet

Följ med till en k-märkt plats i Sverige, där LUSTFAKTORN spelar en avgörande roll för inlärningen, och där kulturintegrering är ett självklart val för att nå målet. Vi besöker en grundskola där lusten bereder vägen till kunskap.

Handen på hjärtat. Hur har du det med din KULFAKTOR idag?

Många musik- och kulturskolledare har nog fortfarande Ulf Blomdahls föredrag om roligare musik/kulturskole-lektioner i åtanke när det gäller det pedagogiska arbetet med eleverna.

Kanske är det Kulfaktorn vi minns bäst, när vi tänker på SMoK-konferensen i Södertälje för tre år sedan.

Vi minns också forskarna Anna-Lena Rostvall och Tore West som några år tidigare kom fram till nedslående resultat i doktorsavhandlingen ”Interaktion och kunskapsutveckling” som vi fick del av på Norrköpingskonferensen år 2002. Den mesta undervisning som bedrevs i musik/kulturskolan var oinspirerande och i flera fall lust-dödande! Visst var det läge för en utveckling och ett annat synsätt på undervisningen!

Sedan kom ju modeordet ”estetiska läroprocesser” som handlade om att integrera kulturämnena med skolans övriga ämnen för att så många elever som möjligt ska nå kunskapsmålen.

Var det någon som försökte förändra något? Vari består den pedagogiska utvecklingen idag? Är det dags för en knuff för att komma vidare?

Kan det möjligen vara så, att det finns någon grundskola som sedan länge arbetar på ett sätt som musik/kulturskolan borde inspirera andra till att göra?

Lusten i Jonsered

I utkanten av Partille ligger det lilla samhället Jonsered, vackert inbäddat av ängar och åkrar. Genom denna fridsamma ort med sina k-märkta fabriksbyggnader och röda tegelhus slingrar sig Säveån som ett blått sidenband.

Här finns också en skola som anlades 1839, tre år innan vi fick allmän skolgång i Sverige. Direktör Gibson från Skottland, som grundade både skolan och bruksorten, var mån om sina anställda. Han såg till att bostäderna var rejäla, att det fanns dagis och en hel del andra bekvämligheter.

I dag är Jonsered ett litet lugnt och mysigt samhälle. Det är inte konstigt att denna plats blivit ett populärt bostadsområde för konstnärer och kreatörer av olika slag. De vackra husen och kyrkan samt den trevliga skolan byggd 1866 kan få vem som helst att känna lust till skapande - och det är just LUSTEN det kommer att handla om i denna artikel!

Integrerar kulturämnena

I Jonsereds skola finns förskola, åk. 0-5, fritids för årskurs 0-2, och fritidsklubb för årskurs 3-5. Bli inte förvånad om du vid ett besök blir välkommad av personalen iklädda artonhundratalskläder, eller

KURSER folkmusik, folklig dans o sång

INTERNATKURSER ht08-vt09
FOLKMUSIK/NYCKELHARPA
FOLKLIG DANS I SVERIGE

DISTANSKURSER ht08-vt09
NYCKELHARPSPEL - 4 helger
FIOLSPEL - 4 helger
FOLKLIG DANS - 6 helger
FOLKLIG SÅNG OCH BERÄTTANDE - 6 helger

Läs mer om våra kurser på www.esitobo.org

SOMMARKURSER 2008
16-18 juni:
SPELKURS FÖR UNGDOMAR 12-20 år
DANSKURS FÖR UNGDOMAR 12-20 år

15-19 juli:
SPELKURS - NYCKELHARPA
LÅTSPEL PÅ KLARINETT

www.esitobo.org tel 0295-342 90 info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

Michaela Svennberg i årskurs 3, som ofta är på klubben, är en ständig inspirationskälla för både kamrater och lärare. Kanske skulpterar hon vackra julgranar av skumgummi som målas och dekoreras, bygger musikinstrument av skrot eller målar akvareller av sjuttonhundratalsdamer.

- Vi vill utveckla barnens möjligheter till att ha vida och toleranta synsätt på omvärlden, säger Lisbeth Ohlsson, rektor på Jonseredsskolan.

om hela skolan är full av kartong, färg och papper inför det pågående projektet. Kanske är temat arkitektur, och då byggs hela samhällen upp av eleverna.

Det kan också vara Carl von Linnés värld som ska undersökas och då får man lära sig allt, från att tova blommor till att dansa menuett. Naturligtvis tillverkas kläder i sjuttonhundratalsstil av eleverna och Bellmans sångrepertoar övas in. Alla teman har en inspirerande upptakt och ett redovisande och väl genomtänkt avslut.

- Allt hänger ihop! Under temaarbetet utvecklas idén om hur man själv ska lösa saker och ting, en jätteviktig egenskap för det framtida livet och en långsiktig tanke, säger Lisbeth Ohlsson, rektor på Jonseredsskolan.

- Vi är globala människor i dag. Vi vill utveckla barnens möjligheter till att ha vida och toleranta synsätt på omvärlden.

Jonseredsskolans pedagoger väver självklart samman matematik med slöjd och musik, bild med geografi, historia med dans, o.s.v. Kanske uppstår lusten till lärande och skapande till en början i de inspirerade lärarnas arbetslag där man av tradition alltid blandat kulturämnena med skolans övriga ämnen, för att sedan förstärkas av den k-märkta miljön som stimulerar till kreativitet och för att till sist toppas av arbetet med eleverna - vilka blivit märkbart vana vid att arbeta med breda perspektiv.

Temaarbeten en självklarhet

På Jonseredsskolan är temaarbete det självklara arbetssättet. Punkt slut!

- Här råder ingen tvekan om att alla kreativa vägar används för att tolka kunskapsmålen vi har i läroplanen, säger Lisbeth Ohlsson. På vägen upp till hennes expedition hänger stora tavlor som var och en belyser de nio intelligenserna som Howard Gardner skriver om i boken med nästan samma namn. Skillnaden är, att där är de sju till antalet.

- Traditionen i det pedagogiska arbetet på Jonseredsskolan är starkt målstyrt när det gäller kunskapsinlärningen, samt att arbetet noggrant utvärderas och följs upp, fortsätter Lisbeth.

Lisa Höglund, textil- och klasslärare håller med.

- Vi försöker få bort ämnesgränserna och tänker i vida och breda perspektiv. Det känns viktigt att täcka in så många områden som möjligt i temaarbetet. ”Strävansmålen” är vi noga med att utveckla, anser hon. Lustfyllt! Det måste vara lustfyllt!

- Inför vårt Linné-tema i höstas delades eleverna upp i ”verkstäder”, där barnen fick möjlighet att välja aktivitet: sömnadsateljé, dansstudio, dokumentverkstad och musikverkstad. Det är viktigt att alla elever passar in någonstans och att allt blir lika meningsfyllt och aktiverande, säger Lisa.

Lotta Linsten, musiklärare på skolan men också pedagog i Partille Kulturskola, berättar hur hon i sin tur delade in musikverkstaden i fyra grupper till gitarrgrupp, orkester, dansgrupp och sånggrupp.

- Eleverna skrev också en Linné-rap ur Floran på både latin och svenska. Den tyckte de om att arbeta med och att framföra, säger Lotta.

På frågan om hur hon trivs med att arbeta på Jonseredsskolan säger hon att i denna verksamhet ser man möjligheter istället för svårigheter.

- Allt verkar gå att genomföra och kollegorna är engagerade. Det är lätt att komma in i gänget, säger Lotta, som har stor erfarenhet och många strängar på sin lyra.

Pedagogisk helhetstanke

Jonseredsskolan har också en pedagogisk helhetstanke som sträcker sig långt utanför den obligatoriska undervisningen: i skolans fritidskubb för elever upp till 12 år får även årskurs 3 delta. Detta är en eftermiddagsverksamhet varje skoldag mellan klockan två och klockan fem. Här sjuder kreativiteten!

Eleverna har tillgång till många uttrycksmedel, och kan förkovra sig i musik, bild, träslöjd, idrott, sömnad, skriftlig framställning och mycket mer. Allt ska finnas tillgängligt och lärarna har god kompetens och utbildning för undervisningen. Bara fritidsklubben är som en kulturskola i sig. Detta är ett fascinerande sätt att lära sig: bara räcka ut handen och sätta igång!

Så här kan en vecka se ut: måndag - musik och skapande av skrot; tisdag - träslöjd och bild/musik; onsdag - friluftsliv och sport; torsdag - sport och sömnad; fredag - lera och collage.

Arbetslusten lyser

Lina Edberg, ledare på fritidsklubben men också utbildad journalist, ser fram emot att få arbeta med text och bild tillsammans med eleverna.

- Jag vill låta barnen få en ny utgångspunkt in till skrivandet, kanske från en bild, ett ord eller en situation, säger Lina.

Möjligen blir det blir nästa projekt?

Anders Hjortsberg, idrottslärare men också ledare på klubben, påpekar hur eleverna lär sig att ta egna initiativ.

- Allt material finns på plats och eleverna spinner vidare på den inspiration de får av pedagogerna och varandra. De blir kreativa och självständiga, säger han.

Just nu viner regntunga vindar kring Jonsered, men inne i skolan lyser arbetslustslamporna över nya temat ”På flykt”. Från fritidsklubbens lokaler i ett av de k-märkta husens övervåning ropar någon bakom pianot efter fler instruktioner till Beethovens Für Elise - Ja, ja, vi tar väl den igen, då!

Text och foto: Charina Widmark, musik- och kulturkonsult

Vilma Thorén utanför k-märkta Jonsereds fabriker, som bland annat används till olika kulturverksamheter.

Clara Bergqvist spelar fiol under Carl von Linné-projektet.

Trolldruva.

Hundtunga.

UPPHANDLING skapar oro i Linköping

Hela verksamheten på kulturskolan i Linköping, som omfattar 3 200 elever och en personalstyrka på 50 personer, var under hösten ute på offentlig upphandling. Nu blev kulturskolan kvar i kommunal regi, men hösten präglades av oro med svårigheter att planera som följd.

Musik, bild, dans och teater - allt låg ute på upphandling under hösten med 12 oktober som senaste dag att lämna in anbud. Två utomstående intressenter fanns på musikområdet och ett anbud som gällde tre ämnesområden.

14 december offentliggjordes resultatet av anbudsgivningen och det visade sig att den kommunala kulturskolan tog hem alltihop med stora marginaler.

- Det fanns kravspecifikationer för att säkra kvalitén, vi fick beskriva på vilket sätt vi skulle tillgodose kvalitén. Men 50 procent av anbudet gällde också den ekonomiska biten, berättar kulturskolans rektor Börje Norell, som anser att upphandlingsprocessen medfört stora störningar i verksamheten.

- Hösten har varit helt oduglig, det har inte funnits någon arbetsro. Saker vi skulle behövt göra har inte blivit av. Folk jobbar på, men det blir inte samma planering och intensitet.

Olika politiska åsikter

Politiskt råder olika åsikter i frågan. Linköping har borgerligt styre med en rösts övervikt i kultur- och fritidsnämnden, som var för en offentlig upphandling. Socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet anser att kulturskolan ska drivas kommunalt.

Även andra delar av kommunens verksamheter har utsatts för offentlig upphandling och till exempel inom äldrevården är det bara 35 procent som ligger kvar i kommunal regi.

Vad som skulle ha hänt med kulturskolans lärare ifall någon utomstående aktör vunnit upphandlingen är oklart.

- Det fanns inget krav att ta över personalen. Jag har läst de andra anbuden och åtminstone en anbudsgivare ville delvis rekrytera ur den befintliga personalen och delvis på den öppna marknaden. Enligt detta anbud skulle 37 heltider inom musiken minskas till 30.

Välsmakande julavslutning

- Jag tycker att det finns många sakargument för att slippa en upphandling. Det intressanta är att man trodde att det skulle gå att hitta ett billigare alternativ, men det sket sig. De andra anbuden var kraftigt dyrare, det skiljde till exempel 2,7 miljoner kronor per år till en konkurrent. Sedan får vi väl se om vi har räknat rätt, säger Börje Norell, som trots oroligheterna kan se positivt på den turbulens som präglade hösten.

- Det här har fört med sig att hela vår personalkår och ledning blivit helt enade, därigenom är vårt läge stärkt inför framtiden. Dessutom blev det en fin julavslutning när beskedet kom, det smakade bättre än någonting annat.

Nils Ågren

Magnus Rosén tackar för sig

Hej på er! Så är jag då framme vid min sista rapport som SMoK-ambassadör och jag känner redan att jag kommer att sakna det här uppdraget. Året har gett mig många goda idéer och som jag sagt tidigare önskar jag att jag hade kunnat vara SMoK-ambassadör två år så att jag skulle hinna verkställa lite mer än vad man hinner göra på ett år.

Om jag fattat det rätt så har många som varit ambassadörer känt det som en hedersuppgift men däremot kanske inte har gjort så mycket. Jag känner förstås själv att det är ett hedersuppdrag och jag varit väldigt tydlig även utomlands att jag är ambassadör för Sveriges musik- och kulturskolor. Det har gett mig nya möjligheter genom att folk fått större förtroende för mig.

Nu när jag har börjar knyta kontakter mellan svenska kulturskolor och utlandet så skulle jag vilja ha kvar relationerna, så att man kan befrukta situationerna. Ta till exempel mitt besök i Korea, jag önskar att det kunde bli en riktig bro mellan det koreanska medieuniversitet och svenska skolor.

I maj bär det av till Syd- och Latinamerika för välgörenhetskonserter och för att knyta nya kontakter. 2009 besöker jag sedan Kina med organisationen Music Against Violence, där jag sitter i styrelsen.

Vi har flera konstellationer under detta paraply, bland annat en del som jobbar direkt med grundskolor och förmedlar västerländsk musik. Ingången till Kina har skett på väldigt hög nivå, på politikernivå, och vi följer i spåret efter Ostindienfararen.

Just nu är jag också glad över att det ser ut som om vi är i mål med skivkontraktet för mitt projekt X world 5. Vi har dealat under ett helt år men nu kanske skivan släpps i maj. Det kan vara intressant för ungdomar att veta att det ofta kan vara mycket svårt att få en bra skivdeal och man ska vara medveten om att man inte kan ställa alltför höga krav om man inte är känd på något sätt. Då får man se möjligheterna istället.

Under SMoKs rikskonferens i Uppsala lämnar jag över ambassadörskapet till någon annan och samtidigt passar jag på att berätta en del om det senaste året. Jag ska också försöka hinna med att spela lite.

Jag har varit väldigt tacksam och glad för att SMoK utnämnt mig till ambassadör. Jag kände det verkligen som ett fint hedersuppdrag och det är roligt att ha i ryggen.

Jag hoppas också att min relation med musik- och kulturskolorna ska få finnas kvar så att skolorna kan få ta del av de kanaler jag har. Kanske kan jag stimulera elever att känna att det verkligen finns möjligheter att skapa kontakter med andra unga musiker på andra håll i världen.

Tack för mig!

Magnus Rosén

Stora Musikguiden av Roine Jansson

Bit för Bit, Teori del 1 och 2 av James Bastien

”Stora Musikguiden” med underrubriken Musikteori för alla är titeln på Roine Janssons senaste verk, utgivet av Notfabriken 2007. Det är verkligen en stor guide in i den västerländska musikens teoretiska värld - också till omfånget. De 208 fullmatade sidorna i ungefär A4-format är inget för nybörjare, även om det görs en heltäckande genomgång från grunden.

Roine Jansson, lektor på Kungliga musikhögskolan, ger i ett förord själv anvisning om hur boken kan studeras i två halvor. Som lärobok betraktat hade nog verket fungerat bättre om det getts ut i två delar. Upplägget känns nu mer som ett referens- eller uppslagsverk.

En smidig svenska och tydliga förklaringar framkallar ofta aha-upplevelser. Stor omsorg visas om detaljer. En så enkel sak som att i en illustration markera exakt var i en slagrörelse pulsslaget sitter tyder på både pedagogisk omtanke och erfarenhet.

Avsnittet om ackord är mycket genomarbetat och har getts stort utrymme. Här definieras uttryck som harmoniskt ryck och tipsas om bruket av mellandominanter före tonartsbyten under uppsjungningsövningar. Smala kunskaper om folkmusik, jazz och modern musikteori förmedlas på ett självklart sätt.

Till varje avsnitt finns övningar för både ögat och örat i ett befriande begränsat antal. Ett utförligt sakregister täcker det mesta, men inte allt. Exempelvis ”brygga” förklaras i den löpande texten, men saknas i registret.

Boken har dessvärre mjuka pärmar av papp. En egenhändigt utförd inplastning rekommenderas.

Notfabriken ger också ut en lärobok i musikteori för särskilt de yngre nybörjarna. Till pianoskolan ”Bit för Bit” av James Bastien hör särskilda teoriböcker. De går att använda även för andra instrument.

De lätta spelexemplen kräver inga särskilda förkunskaper i pianospel. Eleven får bekanta sig med både G- och F-klav och prova ackordspel till lätta melodier. Begrepp som tonart, transponering och stegteori tas upp.

På svenska finns Teori del 1 resp del 2, där särskilt del 1 ger en bra grund. De är satta med stor stil och har roliga teckningar i färg. Båda delarna är på 32 sidor i ca A4-format.

Ann-Sofie Öman

Selma Music
Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

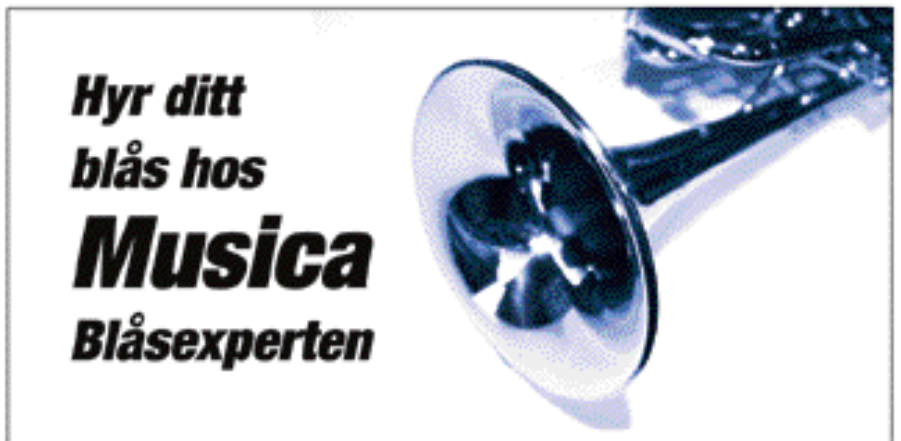
Instrument	Hyra/mån från
klarinett	95:–
tvärflöjt	95:–
trumpet	95:–
trombone	95:–
altsax	175:–
tenorsax	175:–

– Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
– Obegränsad hyrestid utan köptvång
– Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra – Obs! oavsett hyrestidens längd.

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60
e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

Bagatell 8
Teleskop Dirigent Regal

Flaggskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partitur och stämmor. Välj till vår ”strålande” belysning.
Pris: 2000 kr (exkl moms)
Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, – **fax:** 013-527 52

www.noter.eu

Anatoliens mångfald

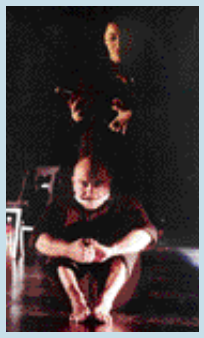

Foto: Fethi Izan.

Ashura är en musikteaterföreställning som berättar om Anatoliens mångfald och en önskan om fredlig samlevnad. Ashura har många betydelser inom islam, kristendomen och judendomen. Föreställningen handlar om människor som på grund av språk och religion tvingades fly från ett ställe till annat, när makthavare var besatta av att bilda ett homogent samhälle i Anatolien. Med föreställningen Ashura ställer man en levande berättartradition mot den officiella historiebilden som finns i Turkiet. Ashura berättas med sånger som sjöngs under de olika flyktvägarna och framförs här på tolv olika språk av nio konstnärer, fyra musiker och fem skådespelare. Ashura är en föreställning från den turkiska oberoende scenen Garajistanbul - Riksteaterns nya samarbetspart i Turkiet. Premiär 2 april i Göteborg.

Folkoperans repertoar 2009

Folkoperans nye konstnärlige chef, Mira Bartov, har presenterat repertoaren för 2009. Bartov har valt två mycket olika verk. På våren kommer den prisbelönta Farnaz Arbabi att regissera operan Konsuln av Menotti och på hösten kommer Bartov själv att regissera Pärlfiskarna av Bizet. - Kontrasten mellan de här två verken ger en indikation på vad Folkoperan kommer att bjuda på i framtiden, det vill säga både nyare verk som talar direkt till vår samtid och äldre försummade klassiska verk med tidlös skönhet som tar upp allmänmänskliga problem och frågor, säger Mia Bartov.

Förenar pop med världsmusik

Foto: Rikskonserter.

Djamel Laroussi är en algerisk gitarrist och sångare som förenar nordafrikansk musik med pop, jazz, latin och soul - alltså World Music i dess vidaste mening. Han är lika vass på gitarr som på den traditionella goumbrin. Tidigare har Laroussi bland annat spelat med storheter som Cheb Mami och Graham Haynes, men han har sedan flera år ett eget band med vilket han utforskar traditionell nordafrikansk musik och mixar den med moderna klanger. Med särskild passion för jazz kryddar han sin musik ömsom med kraft och energi och ömsom med mer subtila känslor och stämningar. I regi av Rikskonserter besöker Laroussi ett dussintal städer med start i Gävle 30 mars.

Musiklärarna får tjänsteinstrument

Det tog 22 år, men nu slipper musiklärarna på Kulturskolan i Växjö använda sina egna fioler, gitarrer eller blåsinstrument. Arbetsgivaren har sagt ja till tjänsteinstrument och glädjen bland lärarna är stor. 1986 ställde musikläraren och Lärarförbundets fackliga företrädare Janne Franzén frågan om ersättning för att personalen använde sina egna instrument i arbetet. Det blev nej och frågan upprepades många gånger men så småningom bytte man strategi, när kollegorna i Sundsvall och Kalmar fått tjänsteinstrument. Nu har skol- och barnomsorgsförvaltningen tagit pengar ur befintlig budget för 2008. Det handlar om 533 000 kronor i instrumentinköp, plus en mindre summa för underhåll som nya strängar och renoveringar. (Smålansposten)

Mats Jansson, Karin Ekelundh och Olle Persson.
Foto: Mats Bäcker.

Fokus på sången

Fokus på sången är ett tredagarsprojekt genom Rikskonserter med Olle Persson baryton, Mats Jansson piano och Karin Eklundh - Årets körledare 2006. Tillsammans undervisar de, repeterar och ger konserter med körer, skolklasser och enskilda sångare - ett skräddarsytt program för varje ort. En mosaik av aktiviteter med sången i centrum. Fokus på sången bygger på arrangörens lokala kontaktarbete. Målet är att musiken ska nå nya lyssnare och projektet erbjuder därför både kunniga artister och producentstöd i det praktiska arbetet. Start i Jönköping 7 april.

Musikskolan i Staffanstorp blir kulturskola

Politiker och tjänstemän är eniga: musikskolan i Staffanstorp ska i framtiden bli en kulturskola och rymma såväl musik som dans och teater. Frågan är bara när, var och hur. Kultur- och fritidsnämndens ordförande Bo Polsten (fp) tycker att skolans befintliga lokaler ska användas men musikskolans chef Lena Forén är av en annan åsikt. - Det optimala är givetvis att få ett allaktivitetshus. Men under en övergångsperiod är det klart att man kan använda skollokaler, säger Lena Forén. Frågeställningarna runt kulturskolan ska nu utredas. Men det är ännu oklart vem som ska hålla i utredningen. (Sydsvenskan)

Foto: Clive Barda.

Lendvai Stråktrio & Martin Sturfält

En internationellt sammansatt stråktrio och en av Sveriges främsta unga musiker i musik av Stenhammar, Mahler, Schnittke, Schubert och Fauré. Dessutom en överraskande Live iPod Shuffle. Lendvai String Trio är en flerfaldigt prisbelönad stråktrio, baserad i London. Violinisten Nadia Wijzenbeek från Holland, altviolinisten Ylvali Zilliacus från Sverige och cellisten Marie Macleod från Storbritannien utgör en högt driven och helgjuten ensemble som väckt stor entusiasm för sina stilistiskt säkra och kommunikativa närvaro. Pianisten Martin Sturfält delar sedan några år sin tid mellan Sverige och England. Liksom triomedlemmarna har han studerat vid den berömda Guildhall School of Music & Drama i London. Bland hans många utmärkelser kan nämnas förstapriser i den Engelska Yamaha-tävlingen 2002, den nordiska "Blüthner-tävlingen" i Malmö 2002, John Ogdon Prize i London 2004 och Terence Judd Award i Manchester 2005. I regi av Rikskonserter ger de elva konserter med start i Göteborg 25 mars.

Musikskolan i Vetlanda 40 år

Helgen 25-26 april bjuder Musikskolan i Vetlanda in till jubileumsfirande där både gamla och nya elever uppträder i nya och spännande konstellationer. Vetlanda Kommunala Musikskola startade i liten skala år 1968, idag har musikskolan 20 pedagoger som undervisar 950 elever i kommunens alla skolor. Hela kulturlivet i Vetlanda har sin grund i musikskolans verksamhet och den pigga 40-åringen ser fram emot många lyckliga år, med massor av musik.

Ulla Svedin och Helena Nizic. Foto: Nadja von Bahr.

My Nation

Ett internationellt modernt samtidsdrama om människor som vill förändra sin värld. Människor som drömmer om något annat. Som drivna av kärlek, hämnd och övertygelse korsar gränser, tar beslut och är beredda att betala ett högt pris. - Vi måste ständigt sätta in skeenden runt omkring oss i ett globalt perspektiv. Vi måste se och försöka förstå vad som händer här och nu. Vad gör vi mot varandra och varför? säger regissören Niklas Hjulström om pjäsen. I ett samarbete mellan Folkteatern i Göteborg och Riksteatern går Susanna Mehmedis pjäs på turné till Hallunda, Söderhamn, Lund, Olofström och Kristianstad, med start 6 april.

Nytt kulturcentrum för unga i Gävle

Skapa ett nytt kulturcentrum för barn och ungdomar i Gävle. Det föreslår barn- och ungdomsförvaltningen, utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen i ett gemensamt förslag. Ett kulturcentrum skulle enligt förslaget innebära att den nuvarande kulturskolan utökas och får nya lokaler. Syftet med satsningen är enligt initiativtagarna att samla all kulturutbildning på samma plats och "skapa en meningsfull fritid" för barn och ungdomar i Gävle. Verksamheten ska i första hand rikta sig till barn och ungdomar upp till 19 år. (Gävle Dagblad)

Peter Danemo Project

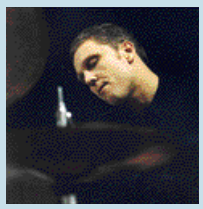

Foto: Mats Persson.

Peter Danemo är trumslagare och kompositör vars musik betonar melodik och harmonik och samtligt rymmer stora, fria ytor. Hans handplockade, internationella kvintett innehåller basisten Palle Danielsson, saxofonisten Iain Ballamy, gitarristen John Parricelli och trumpetaren Staffan Svensson. Genom Rikskonserter ger gruppen några få utvalda konserter med start i Stockholm 5 april.

Politiker oense om kulturskola i Enköping

Kristdemokraterna i den borgerliga majoriteten i Enköping står inte längre bakom tanken att skapa en kulturskola i kommunen. Redan 2002 deklarerade den borgerliga majoriteten, med stöd av oppositionen, att en kulturskola skulle byggas upp, men planerna har gång på gång skjutits på framtiden. Nu säger kristdemokraterna att de ser andra prioriteringar som nödvändiga. Centern säger att frågan ska diskuteras i den kommande budgetberedningen för 2009 och ville inte ge något besked i förväg. Flera oppositionspolitiker hävdar att med en ny politisk majoritet i kommunen kommer kulturskolan att bli verklighet. (Uppsala nya tidning)

Marc Ribaud ny balettchef

Foto: Carl Thorborg

Internationellt verksamme koreograf Marc Ribaud, född 1966 i Nice, har utsetts till ny chef för Kungliga Baletten. Ribaud är utbildad dansare vid Academie de Danse Classique Princesse Grace De Monaco (1979-1986) under ledning av Marika Besobrasova. Han har bland annat arbetat vid Bonn Opera Ballet, Basel Ballet och Deutsche Oper am Rhein i Düsseldorf. 1997-2006 var han artistic director för Ballet de l'Opéra du Nice. - Det är en stor utmaning och en underbar möjlighet, säger Marc Ribaud om sitt nya arbete.

Svensk-norsk samba

Västerbottens läns landsting har beviljat stöd för att genomföra projektet SAMBA. Projektet ska med hjälp av musikskolor i Västerbotten och Helgeland i Norge, utveckla en kulturbaserad näring inom turist- och musikbranschen i de bägge länen. Regionernas tillgångar på rika musiktraditioner, musiker, kompositörer, arrangörer, nätverk och musikstudios ska användas till att vitalisera och kommersialisera lokala musiktraditioner. Huvudmålet är att stärka varumärkena Västerbotten och Helgeland inom kultur och näringsliv.

Martin Aliaga och Jonatan Rodriguez.
Foto: Urban Jörén.

Concha tu madre

En pjäs om människorna utan papper, utan de fyra sista siffrorna i personnumret, de osynliga och de olagliga. Pjäsen handlar om två unga arbetare - de jobbar på ett bygge och tillsammans snackar de om livet, pengar, kärlek och vardagen och om Sverige. Sverige som ett fantastiskt land, Olof Palmes land, drömmarna, friheten, solidariteten. Men också ett land som sviker, krånglar och stänger dörrar. Concha tu madre ingick under 2007 i Riksteaterns stora satsning "Den polske rörmokaren". Nu turnerar pjäsen på egen hand med premiär i Stockholm 5 maj.

Älvdalens Musikskola firar 50

I samband med 50-årsjubilee har skolan för avsikt att visa upp sig så mycket de kan i hela den vidsträckta kommunen. Älvdalens Musikskola är en av de minsta musikskolorna i landet med knappt 200 elever. Skolan har startat firandet genom att arrangera en konsert i Idre och kommer snart med en konsert i Särna. Därefter följer en solistkonsert på Hagströms och Porfyrmuseet i centrala Älvdalen, vårkonsert i Evertsberg i maj och kulmen blir i sporthallen i oktober med stor jubileumskonsert med hemvändare.

Posttidning **B**

Musikerutbildningarna för dig som vill komma in på musikhögskolan

Musikergymnasium och Pre-college
Orkestermusikerprogrammet vid Birger Sjöberggymnasiet och Pre-College vid Musikalkademi i Vänersborg.

Lärare i internationell toppklass undervisar individuellt, kammarmusik och orkester,
bland andra Terje Tønnesen. Musikalisk huvudledare för programmen. Konsertmästare i Oslo Filharmoniska orkester.

Nya ansökningar startar i februari 08.
Läs mer på www.vanersborg.se/musiker

Vänersborgs kommun